

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 14. julija 2021 *

„Javni uslužbenci – Osebe ECDC – Psihično nasilje – Člen 12a Kadrovskih predpisov – Prošnja za pomoč – Obseg dolžnosti pomoči – Člen 24 Kadrovskih predpisov – Odstop storilca prijavljenega ravnanja – Neuvedba disciplinskega postopka – Člen 86 Kadrovskih predpisov – Odgovor na prošnjo za pomoč – Ničnostna tožba – Akt, ki posega v položaj – Kršitev pravice do izjave – Neobstoje obrazložitve – Zavrnitev dostopa do poročila o preiskavi in do drugih dokumentov – Člen 41 Listine o temeljnih pravicah – Odgovornost“

V zadevi T-65/19,

AI, ki ga zastopata L. Levi in A. Champetier, odvetnici,

tožeča stranka,

proti

Evropskemu centru za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), ki ga zastopata J. Mannheim in A. Iber, agentki, skupaj z D. Waelbroeckom in A. Duronom, odvetnikoma,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 270 PDEU za, prvič, razglasitev ničnosti odločb ECDC z dne 18. maja, 20. junija in 26. oktobra 2018, sprejetih v odgovor na prošnjo tožeče stranke za pomoč zaradi psihičnega nasilja in na prošnjo za dostop do nekaterih dokumentov, ter, drugič, povračilo škode, ki naj bi ji nastala,

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi R. da Silva Passos, predsednik, L. Truchot in M. Sampaol Pucurull (poročevalec), sodnika,
sodna tajnica: S. Spyropoulos, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 1. oktobra 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

I. Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka AI se je zaposlila pri Evropskem centru za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) [zaupno]¹.
- 2 Tožeča stranka je 20. junija 2017 vložila prošnjo za pomoč (v nadaljevanju: prva prošnja za pomoč) v smislu člena 24 Kadrovske predpisev za uradnike Evropske unije (v nadaljevanju: Kadrovske predpisi) v zvezi z zatrjevanimi dejstvi glede psihičnega nasilja, ki naj bi ga izvajal vodja njene enote, oseba A (v nadaljevanju: vodja enote). Potem ko je tožeča stranka podrobno opisala ta dejstva, je vložila to prošnjo:

„Hvaležen bi vam bil za pomoč pri prenehanju tega položaja, zaradi katerega sem v veliki stiski, in prav tako bi vam bil hvaležen, če bi preverili, ali to ravnanje, ki se ponavlja ter ga dojemam kot nasilje in zlorabo, pomeni primer psihičnega nasilja.“
- 3 Tožeča stranka je 14. julija 2017 predložila obrazec z informacijami, s katerim je dopolnila svojo prvo prošnjo za pomoč.
- 4 ECDC je 7. avgusta 2017 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) obvestil o prvi prošnji za pomoč. Vodja enote 0.1 OLAF je 27. septembra 2017 po več izmenjavah z ECDC poslala obvestilo direktorici ECDC (v nadaljevanju: direktorica). V tem obvestilu je bilo navedeno, da OLAF ni začel preiskave o istih dejstvih, da je seznanjen s tem, da bo ECDC uvedel svojo preiskavo, in da v teh okoliščinah sam ne bo uvedel preiskave.
- 5 Direktorica je osebo B, nekdanjega uradnika Evropske komisije, 28. septembra 2017 pooblastila za izvedbo preiskave ravnatelj vodje enote, ki sta jih prijavila tožeča stranka in še eden od članov osebja ECDC, oseba C, ki je prav tako vložila prošnjo za pomoč.
- 6 Direktorica je z dopisom z istega dne tožečo stranko obvestila o uvedbi preiskave na podlagi njene prve prošnje za pomoč in imenovanju preiskovalca. Ob tem je še navedla, da bo „ob prejemu poročila [osebe B] sprejela odločitev o tem vprašanju“.
- 7 Preiskovalec je tožečo stranko prvič zaslíšal 9. oktobra 2017.
- 8 Tožeča stranka je 26. oktobra 2017 navezala stik z direktorico, da bi jo obvestila o nekaterih ravnanjih vodje enote med delovnim sestankom prejšnjega dne, podobnih tistim, ki jih je pred tem prijavila v prvi prošnji za pomoč. Direktorico je seznanila s svojim občutkom ranljivosti in zaskrbljenostjo ob misli na sestanek, ki naj bi potekal istega večera in na katerem naj bi bil navzoč tudi vodja enote. V teh okoliščinah je zaprosila za razrešitev nalog, pri katerih je bila v stiku z vodjo enote.
- 9 Direktorica je odgovorila z elektronskim sporočilom z istega dne, v katerem je navedla, da je prerazporedila svoje delovne obveznosti tako, da bo lahko navzoča na skorajšnjem sestanku, zaradi katerega je bila tožeča stranka zaskrbljena. Po tem sestanku sta tožeča stranka in

¹ Prikriti zaupni podatki.

direktorica prvič razpravljali o tem, katere naloge vključujejo neposredni stik med njo in vodjo enote, ter sta se dogovorili, da bosta v prihodnjih dneh skupaj razmislili o začasni rešitvi za organizacijo dela tožeče stranke do konca preiskave.

- 10 Tožeča stranka je v okviru tega razmisleka direktorici predložila vrsto možnosti za omilitev tveganj psihičnega nasilja. Med naštetimi možnostmi je „brez posebnega vrstnega reda“ predlagala „začasen prenos pristojnosti hierarhičnega vodenja oddelka [...] na drugega vodjo enote“ ali „poskus izogibanja stikom prek dopustov, dela na daljavo in prožnih delovnih časov“.
- 11 Tožeča stranka in direktorica sta se 30. oktobra 2017 sestali, po tem sestanku pa je direktorica v elektronskem sporočilu z dne 7. novembra 2017 predlagala izbiro ureditve občasnega dela na daljavo za daljše obdobje, kot je običajno predvideno, z začetkom 9. novembra 2017. Tožeča stranka je, da je bila lahko navzoča na že načrtovanih sestankih in je lahko organizirala delo svoje ekipe, začetek ureditve dela na daljavo predstavila na 13. november 2017.
- 12 Tožeča stranka se je 25. novembra 2017 drugič pogovarjala s preiskovalcem, tokrat po telefonu, pri čemer mu je med tem razgovorom opisala ravnanje vodje enote med sestankom 25. oktobra 2017 in svoje poznejše izmenjave z direktorico, kot so bile opisane v točkah od 8 do 11 zgoraj.
- 13 Tožeča stranka je 13. decembra 2017 končala svoje obdobje občasnega dela na daljavo. Na isti datum je vodja enote odšel na dopust do konca leta 2017. Tožeča stranka je odšla na dopust v začetku leta 2018 in se je na delo vrnila 9. januarja 2018.
- 14 Oseba B je 21. januarja 2018 direktorici predložila poročilo (v nadaljevanju: poročilo o preiskavi).
- 15 Vodja enote, ki je ostal na svojem delovnem mestu še ves januar 2018, je 31. januarja 2018 odšel na bolniški dopust, njegove naloge pa je prevzela druga oseba.
- 16 Tožeča stranka je 13. marca 2018 na podlagi člena 41(2)(b) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah zaprosila za dostop do poročila o preiskavi, vključno z ugotovitvami in priporočili, ki jih vsebuje.
- 17 Bolniški dopust vodje enote se je iztekel 3. aprila 2018. Na ta dan se ni vrnil na svoje prejšnje delovno mesto, temveč je bil zadolžen za naloge, ki mu jih je dodeljevala in jih nadzirala neposredno direktorica, ne da bi imel kakršno koli hierarhično vez s tožečo stranko.
- 18 Direktorica je z odločbo z dne 6. aprila 2018 v odgovor na prošnjo tožeče stranke z dne 13. marca 2018 (glej točko 16 zgoraj) tej zavrnila dostop do poročila o preiskavi z obrazložitvijo, da postopek, uveden na podlagi prve prošnje za pomoč, še ni končan. Poleg tega po njenem mnenju pravica vsakogar do vpogleda v svoj spis, določena s členom 41(2) Listine o temeljnih pravicah, omogoča varstvo pravic zadevne osebe do obrambe, kadar odločitev negativno vpliva na njene interese.
- 19 Vodja enote in direktorica sta se 6. aprila 2018 sestala na sestanku, na katerem ga je ta ustno obvestila o izidu preiskave.
- 20 Tožeča stranka je z dopisom z dne 10. aprila 2018 vložila novo prošnjo za pomoč (v nadaljevanju: druga prošnja za pomoč). V tej prošnji je prijavila dejstvo, da je vodja enote med pripravo poročila o preiskavi in po njej navezal stik z več člani osebja ECDC, ki jim je pojasnil, da so elementi, ki jih je

tožeča stranka navedla v prvi prošnji za pomoč, izmišljotine nezadovoljnega uslužbenca. Pri tem je poudarila, da je vodja enote ponovno v pisarni in da lahko torej še naprej širi klevete ali izvaja psihično nasilje nad njo.

- 21 Tožeča stranka je z dopisom z dne 16. aprila 2018 drugič zahtevala dostop do poročila o preiskavi na podlagi člena 41 Listine o temeljnih pravicah, pa tudi člena 13 Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih [Unije] in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 26, str. 102) ter Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331).
- 22 Dogovorjen je bil drugi sestanek med direktorico in vodjo enote, ki naj bi potekal 16. aprila 2018, da bi ta dobil možnost, da se formalno izreče o poročilu o preiskavi, ki mu je bilo medtem predloženo. Na prošnjo vodje enote je bil ta sestanek prestavljen na 2. maj 2018, da mu je bila tako omogočena priprava ustnih pripomb.
- 23 Tožeči stranki je bil z odločbo z dne 8. maja 2018 znova zavržen dostop do poročila o preiskavi, za katerega je zaprosila (glej točko 21 zgoraj), z obrazložitvijo, prvič, da ni bila sprejeta še nobena odločitev, ki bi negativno vplivala nanjo, ter, drugič, da ni bila dokazana potreba po tem, da se ji razkrijejo osebni podatki v zvezi z vodjo enote, drugimi člani osebja ECDC in zunanjimi osebami. Poleg tega je bila prošnja za dostop na podlagi Uredbe št. 45/2001 posredovana uslužbencu ECDC, pristojnemu za varstvo podatkov.
- 24 Direktorica in vodja enote sta se 15. maja 2018 še tretjič sestala na sestanku, na katerem ga je direktorica obvestila, da namerava odpovedati njegovo pogodbo na podlagi člena 47(c)(i) Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije v različici, ki se uporablja za spor (v nadaljevanju: PZDU).
- 25 Vodja enote je z dopisom z dne 15. maja 2018, ki ga je sestavil takoj po tem sestanku, podal svoj odstop „v interesu službe“.
- 26 Direktorica ECDC je z dopisom z dne 16. maja 2018, naslovljenim na vodjo enote, sprejela njegov odstop. V tem dopisu je navedla, prvič, da je preiskovalec ugotovil, da je po njegovem mnenju prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč in podobno prošnjo, ki jo je vložil še eden od članov osebja ECDC, mogoče sprejeti. Drugič, opozorila je na pripombe, ki jih je podal vodja enote. Tako se po njegovem mnenju med preiskavo ni upoštevala domneva nedolžnosti, poročilo o preiskavi naj bi vsebovalo več dejanskih napak, nekatere osebe, vpletene v preiskavo, bi lahko delovale v slabi veri, njegov namen pa nikoli ni bil škodovati komur koli, ampak je želel delovati v interesu ECDC. Tretjič, direktorica je navedla, da je v poročilu o preiskavi ugotovila nekaj dejanskih napak in da je imel vodja enote pravico ukrepati v zvezi z nekaterimi težavami glede storilnosti več članov svoje enote. Vendar je po tem, ko je prebrala poročilo o preiskavi, in ob upoštevanju resnih trditev zoper njega, vključno s tistimi iz pričanj, kljub vsemu menila, da je s svojim načinom vodenja povzročal nepotreben stres in tesnobo osebju. V teh okoliščinah je direktorica navedla, da med ECDC in vodjo enote ni več mogoče vzpostaviti zaupanja in da je nameravala njegovo pogodbo odpovedati na podlagi člena 47(c)(i) PZDU. Vendar je še navedla, da je vodja enote medtem podal odstop, ki ga je sprejela s temi besedami:

„Vendar ste zdaj podali odstop, kar v praksi pomeni, da bo vaš zadnji delovni dan nastopil pred datumom dejanskega prenehanja zaposlitve, zato ugotavljam, da je v interesu službe, da sprejemem vaš

odstop z dne 15. maja. Vaš odpovedni rok traja deset mesecev, kar pomeni, da bo vaš zadnji delovni dan 15. marca 2019.

Kot sva se pogovarjala in dogovorila na najinem sestanku, boste v času odpovednega roka delali od doma in opravljali naloge, ki vam jih bom dodeljevala neposredno.

V času vašega odpovednega roka boste morali delovati v skladu z obveznostjo lojalnosti, ki jo imate do ECDC, kot jo določa člen 11 Kadrovskih predpisov.“

- 27 Direktorica je 18. maja 2018 tožeči stranki poslala dopis v zvezi s prvo prošnjo za pomoč (v nadaljevanju: prva izpodbijana odločba). V tem dopisu je bilo navedeno:

„V skladu z mojim dopisom z dne 28. septembra 2017, v katerem sem vas obvestila o uvedbi preiskave na podlagi vaše [prve] prošnje za pomoč zaradi psihičnega nasilja [...] vodje enote [...], vam zdaj pišem, ker vas želim obvestiti, da sta bila preiskava in z njo povezan postopek končana. Konec januarja sem prejela poročilo zunanjega preiskovalca, [osebe B]. V izidu preiskave sta povzeta vaša pripoved in pripoved še enega vlagatelja pritožbe, ki sta podprti tudi z več pričanji. Preiskovalec je ugotovil, da je po njegovem mnenju obe pritožbi zaradi psihičnega nasilja mogoče sprejeti.

Kot veste, je bil [vodja enote] v prvem delu leta odsoten, zato sem lahko postopek končala šele zdaj. Ugotovitve poročila o preiskavi sem [vodji enote] predložila aprila po njegovi vrnitvi v pisarno, nato pa sem mu v skladu s postopkom dala možnost, da me je seznanil s svojim stališčem o izidu preiskave.

Potem ko sem prebrala poročilo in upoštevala informacije, s katerimi razpolagam, sem prišla do ugotovitve, da so obstajali elementi psihičnega nasilja. Vendar lahko ugotovim, da poročilo vsebuje nekaj dejanskih napak. Čeprav je treba upoštevati, da je moral [vodja enote] v svoji vlogi [...] ukrepati v zvezi z nekaterimi vprašanji, menim, da sta način, kako se je lotil nekaterih težav, in njegova metoda upravljanja povzročila nepotreben stres in tesnobo osebju. Zato sem nameravala sprejeti ustrezne ukrepe, vendar je [vodja enote] medtem odstopil z delovnega mesta in ga ne bo več v pisarno. Ker je bil pred tem odsoten in nato premeščen v kabinet direktorice, poleg tega pa je odstopil z delovnega mesta, upam, da je bila vaša [prva] prošnja za pomoč zadovoljivo rešena in da položaj, ki vam je povzročal tesnobo, več ne obstaja.“

- 28 Vodja enote je 29. maja 2018 vložil prošnjo za pomoč zaradi razkritja zaupnih informacij glede preiskave, ki je bila izvedena v zvezi z njim, v švedskih medijih in anonimnih groženj, ki naj bi jih prejel. Na podlagi te prošnje je bila uvedena upravna preiskava, med katero je bila tožeča stranka zaslišana.
- 29 Tožeča stranka je z dopisom z dne 30. maja 2018 tretjič zaprosila za dostop do poročila o preiskavi, in sicer tudi do vseh dokumentov, na podlagi katerih je direktorica ECDC sprejela prvo izpodbijano odločbo, vključno s tistimi, na podlagi katerih je menila, da poročilo o preiskavi vsebuje „nekaj dejanskih napak“ (v nadaljevanju: sporna prošnja za dostop). Navedena prošnja je bila vložena na podlagi člena 41 Listine o temeljnih pravicah. Tožeča stranka je menila, da je tak dostop postal nujen ob upoštevanju prve izpodbijane odločbe in ključen ob upoštevanju druge prošnje za pomoč. V istem dopisu je zaprosila za več podrobnosti o pogodbenem položaju vodje enote po njegovem odstopu, omenjenem v prvi izpodbijani odločbi.

- 30 Tožeča stranka je v odgovor na odločbo z dne 8. maja 2018 (glej točko 23 zgoraj) z dopisom z istega dne vložila potrdilno prošnjo za dostop do poročila o preiskavi na podlagi člena 7(2) Uredbe št. 1049/2001.
- 31 Direktorica je z dopisom z dne 20. junija 2018, naslovljenim na svetovalce tožeče stranke (v nadaljevanju: druga izpodbijana odločba), zavrnila sporno prošnjo za dostop, navedeno v točki 29 zgoraj, s temi besedami:

„Navedli ste, da prošnja [vaše stranke] temelji na dejstvu, da se počuti oškodovana zaradi [prve izpodbijane] odločbe, ki ji je bila vročena z dopisom z dne 18. maja 2018. Po natančni presoji navedenih trditev mi ni jasno, kako bi bilo lahko poseženo v interes vaše stranke, saj [prve] prošnje za pomoč nisem zavrnila kot neutemeljene. Poleg tega je imela vaša stranka med preiskavo možnost predstaviti svoje stališče. Take prošnje ni mogoče utemeljiti niti z [drugo] prošnjo za pomoč [...], ki jo je vaša stranka vložila 10. aprila 2018, saj ni bila v zvezi s to prošnjo sprejeta še nobena ugotovitev.

Zato še vedno menim, da dostop do poročila in drugih dokumentov na podlagi člena 41 Listine [o temeljnih pravicah] ni potreben.

Menim, da je ta sklep skladen s sodno prakso [Unije], po kateri za namene razlage obsega pravice do obrambe položaja preiskovalnega postopka, uvedenega na podlagi prošnje za pomoč zaradi nadlegovanja, ki jo vloži član osebja, ni mogoče nikakor izenačiti s preiskovalnim postopkom zoper tega člana. V podobnih primerih je bila pravica do vpogleda v spis na podlagi Listine o temeljnih pravicah zavrnjena celo vlagateljem pritožbe, v zvezi s katerimi je bilo ugotovljeno, da obstoja takega nadlegovanja ni mogoče dokazati.“

- 32 Direktorica je z dopisom z istega dne (v nadaljevanju: drugi dopis z dne 20. junija 2018) odgovorila na potrdilno prošnjo za dostop do poročila o preiskavi, vloženo 30. maja 2018 na podlagi Uredbe št. 1049/2001 (glej točko 30 zgoraj), in na prošnjo tožeče stranke, vloženo 16. aprila 2018 na podlagi Uredbe št. 45/2001 (glej točko 21 zgoraj). V tem dopisu je navedla, da lahko tožeča stranka na eni strani izkoristi možnost vpogleda v nezaupno različico poročila o preiskavi na kraju samem in na drugi strani prejme dokument, ki bo vseboval vse njene osebne podatke, ki ji bodo dani na voljo v skladu s členom 13 Uredbe št. 45/2001.
- 33 Tožeča stranka je 2. julija 2018 vložila pritožbo na podlagi člena 90(2) Kadrovskih predpisov, s katero je izpodbijala prvo in drugo izpodbijano odločbo. Ta pritožba je vsebovala zahtevek za povračilo nepremoženjske škode, ki naj bi ji bila povzročena, ker ji ni bil v celoti priznan status žrtve, ker zoper vodjo enote ni bila izrečena disciplinska sankcija in ker ni bil sprejet noben ukrep za njeno zaščito po tem, ko je vložila prvo prošnjo za pomoč. Ta škoda naj bi se še povečala zlasti zaradi zavrnitve dostopa do poročila o preiskavi. Tožeča stranka je pojasnila, da „sta škoda, nastala neposredno zaradi psihičnega nasilja, in škoda, nastala zaradi napake ECDC, ker ni zagotovil delovnih pogojev v skladu s standardi dostojanstva, zdravja in varnosti, zajeti z ločenima prošnjama“.
- 34 Direktorica je z dopisom z dne 7. septembra 2018 po tem, ko se je o položaju pozanimala pri nekaterih članih osebja, tožečo stranko obvestila, da ni nobenega dokaza, ki bi potrjeval njene trditve iz druge prošnje za pomoč (glej točko 20 zgoraj), zato jo je zavrnila.

- 35 Tožeči stranki je bil 12. septembra 2018 omogočen vpogled na kraju samem v nezaupno različico poročila o preiskavi. Podpisala se je na seznam navzočih, kamor je lastnoročno pripisala, da izpodbija pogoje dostopa do tega poročila.
- 36 Tožeča stranka in še štirje drugi člani osebja ECDC so 11. oktobra 2018 vložili odškodninski zahtevek v skladu s členom 90(1) Kadrovskih predpisov zaradi povračila nepremoženjske in premoženjske škode, ki naj bi jo utrpeli zaradi neukrepanja ECDC med letoma 2012 in 2018 glede ravnanja vodje enote v zvezi z njimi.
- 37 Direktorica je z dopisom z dne 26. oktobra 2018 (v nadaljevanju: odločba o zavrnitvi pritožbe) zavrnila pritožbo tožeče stranke z dne 2. julija 2018 (glej točko 33 zgoraj). Najprej je izpodbijala dopustnost pritožbe, saj je menila, da prva izpodbijana odločba ni akt, ki posega v položaj tožeče stranke oziroma ima zanjo negativne posledice. Nato je navedla, da v tej odločbi ni bil zmanjšan pomen ravnanja vodje enote. Direktorica je pojasnila, da je „zaradi resnosti ravnanja [vodje enote] nameravala sprejeti ustrezne ukrepe za ureditev položaja, kakršnega je razkrilo poročilo o preiskavi“. Opozorila je še, da se je prva prošnja tožeče stranke za pomoč nanašala na „prenehanje položaja in preiskavo zatrjevanih dejstev“. Opisala je tudi ukrepe, sprejetje v zvezi s tožečo stranko pred sprejetjem prve izpodbijane odločbe. Poleg tega je navedla, da je sprejela odstop vodje enote „v interesu službe“. Direktorica je še poudarila, da je imela tožeča stranka 12. septembra 2018 možnost vpogleda v nezaupno različico poročila o preiskavi. Po njenih navedbah ji vpogled v celotno poročilo ni bil odobren zaradi varstva zaupnosti razgovorov s pričami in samim vodjo enote, občutljivosti težave ter potrebe po ohranitvi sposobnosti ECDC za izvedbo preiskav. Nazadnje, direktorica je zavrnila odškodninski zahtevek, podan v pritožbi.
- 38 Tožeča stranka je 21. novembra 2018 pri Evropskem varuhu človekovih pravic vložila pritožbo v zvezi z drugim dopisom z dne 20. junija 2018, navedenim v točki 32 zgoraj.
- 39 Tožeča stranka je 5. decembra 2018 na podlagi člena 90(2) Kadrovskih predpisov vložila pritožbo zoper dopis z dne 7. septembra 2018 v zvezi z drugo prošnjo za pomoč (glej točko 34 zgoraj).
- 40 Direktorica je 11. februarja 2019 v celoti zavrnila odškodninski zahtevek iz točke 36 zgoraj.
- 41 Direktorica je z dopisom z dne 6. marca 2019 po prejemu pritožbe tožeče stranke z dne 5. decembra 2018 umaknila dopis z dne 7. septembra 2018 o zavrnitvi druge prošnje za pomoč (glej točko 34 zgoraj).
- 42 Direktorica je z dopisom z dne 15. marca 2019 tožeči stranki predložila povzetek izjav različnih prič, zaslišanih po vložitvi druge prošnje za pomoč, in jo povabila na razgovor, ki je potekal 25. marca 2019.
- 43 Vodja enote je 15. marca 2019, ko se je njegov odpovedni rok iztekel, dokončno zapustil ECDC.
- 44 Direktorica je z dopisom z dne 5. aprila 2019 tožečo stranko obvestila, da ni razloga za bolj poglobljeno preučitev dejstev iz druge prošnje za pomoč, zato se jo je odločila zavrniti.
- 45 Varuh človekovih pravic je v odločbi z dne 6. junija 2019 menil, da ni mogoče ugotoviti neustrezne obravnave na strani ECDC, ker je tožeči stranki z drugim dopisom z dne 20. junija 2018 odobril samo delen dostop do poročila o preiskavi.

II. Postopek in predlogi strank

- 46 Tožeča stranka je 5. februarja 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 47 Tožeča stranka je 12. februarja 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog, naj se ji na podlagi člena 66 Poslovnika Splošnega sodišča odobri anonimnost. Splošno sodišče je s sklepom z dne 30. aprila 2019 temu predlogu ugodilo.
- 48 Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 21. oktobra 2019 na podlagi člena 27(3) Poslovnika zadevo predodelil novemu sodniku poročevalcu, ki je razporejen v sedmi senat.
- 49 Splošno sodišče (sedmi senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da 26. maja 2020 začne ustni del postopka.
- 50 Splošno sodišče je ECDC s sklepom z dne 19. junija 2020 na podlagi člena 91(c) in člena 104 Poslovnika naložilo, naj predloži dokumente, do katerih je bil dostop zavrjen z drugo izpodbijano odločbo. Ti dokumenti so bili Splošnemu sodišču predloženi 27. avgusta 2020, tožeči stranki pa v skladu s členom 104 Poslovnika niso bili posredovani.
- 51 Splošno sodišče je 24. junija 2020 na predlog sodnika poročevalca v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika strankama postavilo več pisnih vprašanj in zahtevalo predložitev nekaterih dokumentov. Stranki sta se na te ukrepe odzvali v roku, ki jima je bil določen.
- 52 Stranki sta na obravnavi 1. oktobra 2020 ustno podali navedbe in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.
- 53 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- razglasi ničnost prve in druge izpodbijane odločbe ter po potrebi odločbe o zavrnitvi pritožbe;
 - naloži plačilo odškodnine za nepremoženjsko škodo, ki je *ex aequo et bono* ocenjena na 40.000 EUR;
 - ECDC naloži plačilo stroškov.
- 54 ECDC Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrže kot delno nedopustno in zavrne kot v celoti neutemeljeno;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

III. Pravo

A. Predmet tožbe

- 55 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj poleg razglasitve ničnosti prve in druge izpodbijane odločbe „po potrebi“ razglasi za nično odločbo o zavrnitvi pritožbe.

- 56 V skladu z ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče na podlagi predlogov za razglasitev ničnosti, ki so formalno vloženi zoper sklep o zavrnitvi pritožbe, odloča o aktu, zoper katerega je bila vložena pritožba, kadar navedeni predlogi nimajo samostojne vsebine (glej sodbo z dne 13. julija 2018, Curto/Parlament, T-275/17, EU:T:2018:479, točka 63 in navedena sodna praksa).
- 57 Če pa ima odločba o zavrnitvi pritožbe drugačen obseg kot akt, zoper katerega je bila ta pritožba vložena, zlasti kadar spreminja prvotno odločbo ali kadar vsebuje ponovno preučitev položaja tožeče stranke na novi pravni podlagi ali ob upoštevanju novih dejstev, ki bi bila upoštevana, če bi se zgodila pred sprejetjem prvotne odločbe ali bi bil pristojni organ takrat z njimi seznanjen, lahko Splošno sodišče posebej odloči o predlogih, s katerimi se formalno izpodbija odločba o zavrnitvi pritožbe (glej sodbo z dne 19. decembra 2019, ZQ/Komisija, T-647/18, neobjavljena, EU:T:2019:884, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 58 V obravnavani zadevi z odločbo o zavrnitvi pritožbe ni zgolj potrjena druga izpodbijana odločba, saj je direktorica zavzela stališče o novih elementih iz obdobja po sprejetju te odločbe in po datumu pritožbe. Glede dokumentov, do katerih je bil dostop z drugo izpodbijano odločbo zavrjen, je direktorica ugotovila, da je bil tožeči stranki konec koncev 12. septembra 2018 omogočen vpogled na kraju samem v nezaupno različico poročila o preiskavi in da je na podlagi člena 13 Uredbe št. 45/2001 prejela dokument, ki je vseboval njene osebne podatke.
- 59 V teh okoliščinah je treba odločiti o predlogu za razglasitev ničnosti tako prve in druge izpodbijane odločbe kot odločbe o zavrnitvi pritožbe.
- 60 Poleg tega so v odločbi o zavrnitvi pritožbe pojasnjeni nekateri razlogi za prvo in drugo izpodbijano odločbo. V zvezi s prvo izpodbijano odločbo je v njej priznana „resnost“ ravnanja vodje enote, ob čemer so še dodatno pojasnjene zlasti okoliščine, zaradi katerih je direktorica „v interesu službe“ sprejela njegov odstop. V zvezi z drugo izpodbijano odločbo je v njej dodano, da tožeči stranki vpogled v celotno poročilo o preiskavi ni bil odobren zaradi varstva zaupnosti razgovorov s pričami in samim vodjo enote, občutljivosti težave ter potrebe po ohranitvi sposobnosti ECDC za izvedbo preiskav. Ob upoštevanju tega, da se je predhodni postopek razvijal, je zato treba pri preučitvi zakonitosti prve in druge izpodbijane odločbe upoštevati tudi to dodatno obrazložitev, saj se šteje, da je ta obrazložitev usklajena z navedenima odločbama (glej v tem smislu sodbo z dne 9. decembra 2009, Komisija/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, točki 55 in 56 ter navedena sodna praksa).

B. Predlogi za razglasitev ničnosti

1. Predlog za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe

- 61 Tožeča stranka v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe, kakor je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, navaja tri tožbene razloge. Prvi se nanaša na kršitev pravice do izjave, drugi na kršitev obveznosti obrazložitve, tretji pa v bistvu na kršitev členov 24 in 86 Kadrovskih predpisov.
- 62 ECDC Splošnemu sodišču predlaga, naj ta predlog za razglasitev ničnosti razglasi za očitno nedopusten, ker ni akta, ki posega v položaj tožeče stranke. Podredno Splošnemu sodišču predlaga, naj vse tri tožbene razloge zavrne kot neutemeljene.

a) Uvodne ugotovitve

- 63 Uvodoma je treba opozoriti na obveznosti uprave, kadar uradnik ali uslužbenec vloži prošnjo za pomoč.
- 64 Kadar se pri organu za imenovanja (v nadaljevanju: OI) ali, odvisno od primera, organu, pooblaščenem za sklepanje pogodb o zaposlitvi (v nadaljevanju: OPSP), institucije na podlagi člena 90(1) Kadrovskih predpisov vloži prošnja za pomoč v smislu člena 24 navedenih predpisov, mora ta organ zaradi dolžnosti pomoči in če gre za dogodek, ki ni združljiv z redom in dobrim vzdušjem v službi, ukrepati z vso odločnostjo in odgovoriti tako hitro in skrbno, kot zahtevajo okoliščine obravnavane zadeve, da ugotovi dejstva in ob poznavanju dejstev sprejme ustrezne ukrepe. Za to zadošča, da uradnik ali uslužbenec, ki od svoje institucije zahteva varstvo, predloži *prima facie* dokaz glede resničnosti napadov, ki naj bi jim bil izpostavljen. Če se predložijo taki dokazi, mora zadevna institucija sprejeti ustrezne ukrepe, zlasti izvesti upravno preiskavo, da bi ugotovila dejstva, ki so razlog za pritožbo, in sicer ob sodelovanju njenega vložnika, ter glede na rezultate preiskave sprejeti potrebne ukrepe, kot so uvedba disciplinskega postopka zoper obdolženo osebo, kadar uprava po upravni preiskavi ugotovi obstoj psihičnega nasilja (glej sodbo z dne 3. oktobra 2019, DQ in drugi/Parlament, T-730/18, EU:T:2019:725, točka 80 in navedena sodna praksa).
- 65 Dolžnost pomoči iz člena 24 Kadrovskih predpisov zahteva, da so prosilci za pomoč pravočasno obveščeni o ukrepih, ki se sprejmejo v zvezi z njihovo prošnjo. Natančneje, če se uvede disciplinski postopek, mora biti prosilec za pomoč obveščen o naravi in resnosti sankcije, ki je bila izrečena (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2019, DQ in drugi/Parlament, T-730/18, EU:T:2019:725, točka 108 in navedena sodna praksa). Poleg tega mora biti v primeru vložitve prošnje za pomoč v zvezi z zatrjevanimi dejanji nadlegovanja vsakršna odločitev uprave glede obstoja ali neobstoja teh dejanj hitra, izrecna in obrazložena (glej v tem smislu sodbo z dne 5. decembra 2000, Campogrande/Komisija, T-136/98, EU:T:2000:281, točka 58).
- 66 Dalje, poudariti je treba, da lahko že samo morebitno priznanje OI po končani upravni preiskavi, da se je izvajalo psihično nasilje, blagodejno vpliva na ozdravitev žrtev v terapevtskem procesu in ga bodo te poleg tega lahko uporabile za potrebe morebitnega nacionalnega sodnega postopka (glej sodbo z dne 13. julija 2018, Curto/Parlament, T-275/17, EU:T:2018:479, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 67 Dopustnost predloga za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe in njegovo utemeljenost je treba preučiti ob upoštevanju teh preudarkov.

b) Dopustnost

- 68 ECDC, ki sicer formalno ne uveljavlja ugovora delne nedopustnosti tožbe, trdi, da je predlog za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe očitno nedopusten. Po njegovih navedbah upravna preiskava ni bila ustavljena. V nasprotju z drugimi primeri, ki so se preučevali v sodni praksi, naj v obravnavani zadevi pritožba ne bi bila zavrnjena. Nasprotno, prvi prošnji tožeče stranke za pomoč, v kateri je ta prosila za pomoč pri prenehanju položaja in preučitev ravnanja vodje enote, naj bi bilo v celoti ugodeno.
- 69 Najprej, po navedbah ECDC je bilo na podlagi te prošnje sprejetih več ukrepov, med njimi najprej predložitev zadeve OLAF 7. avgusta 2017. Direktorica je po potrditvi OLAF, da na njegovo pobudo ne bo uvedena preiskava, sama uvedla preiskavo. Tožeča stranka od 26. oktobra 2017 ni bila več

v neposrednem stiku z vodjo enote. Nato je direktorica 16. maja 2018 z učinkom od 16. marca 2019, to je mesec in pol, preden je vodja enote dopolnil upokojitveno starost, na podlagi poročila o preiskavi sprejela njegov odstop. ECDC navaja, da lahko uvedba disciplinskega postopka vzame precej časa in ni nujno, da privede do odpovedi pogodbe o zaposlitvi zadevne osebe, kar je najstrožja sankcija. Nazadnje naj bi bili v času odpovednega roka vodje enote sprejeti še spremljevalni ukrepi. Natančneje, ta naj bi delal na daljavo in naj bi opravljal naloge, ki mu jih je dodeljevala in jih je nadzirala neposredno direktorica. Poleg tega naj tožeča stranka v okviru druge prošnje za pomoč ne bi predložila nobenega dokaza o tem, da se je položaj psihičnega nasilja nadaljeval še po sprejetju prve izpodbijane odločbe.

- 70 Dalje, ECDC v zvezi z zatrjevanim zmanjšanjem resnosti ravnanja vodje enote meni, da tega ni mogoče izpeljati niti iz besedila prve izpodbijane odločbe niti splošneje iz vseh ukrepov, ki jih je direktorica sprejela po vložitvi prve prošnje za pomoč.
- 71 Nazadnje, ECDC v zvezi s sankcijami, ki bi jih bilo treba po mnenju tožeče stranke naložiti, dodaja, da mu ni treba uvesti disciplinskega postopka niti naložiti sankcije, če se v poročilu, sestavljenem ob koncu preiskave, predlaga uvedba takega postopka. Namen prošnje za pomoč same po sebi naj ne bi bil domnevni izvajalcu psihičnega nasilja naložiti sankcije, ampak prej prosilcu pomagati pri ukrepanju. Poleg tega naj bi bil zadevni položaj poseben zaradi odstopa vodje enote. Vsekakor naj razprava o utemeljenosti sankcije ne bi bila povezana z vprašanjem, ali je bilo s prvo izpodbijano odločbo poseženo v položaj tožeče stranke. ECDC je na obravnavi še poudaril, da tožeča stranka v prvi prošnji za pomoč direktorici ni predlagala uvedbe disciplinskega postopka zoper vodjo enote.
- 72 Tožeča stranka trdi, da je prva izpodbijana odločba – v nasprotju s trditvami ECDC v odločbi o zavrnitvi pritožbe in v okviru te tožbe – akt, ki posega v njen položaj. V zvezi s tem poudarja, da ji kljub ukrepom, ki jih je direktorica sprejela med upravno preiskavo in so bili opisani v točki 69 zgoraj, s prvo izpodbijano odločbo ni bilo v celoti ugodeno. Na eni strani naj direktorica ne bi jasno in nedvoumno priznala, da je vodja enote izvajal psihično nasilje, katerega žrtev je bila tožeča stranka. Uporaba izraza „elementi nasilja“ v tej odločbi naj bi potrjevala njeno dvoumnost in zmanjševala pomen vpliva ravnanja vodje enote v odnosu do nje. Na drugi strani naj ne bi direktorica, čeprav je preiskovalec priznal utemeljenost prvotne pritožbe, sprejela nobenega „ustreznega ukrepa“, saj je vodja enote prostovoljno odstopil. Natančneje, uveden naj ne bi bil noben disciplinski postopek.
- 73 V skladu s členom 91(1), prvi stavek, Kadrovskih predpisov je Sodišče Evropske unije pristojno za vse spore med Unijo in katero koli osebo, za katero veljajo ti kadrovski predpisi, v zvezi z zakonitostjo akta, ki ima negativne posledice za to osebo v smislu člena 90(2) navedenih kadrovskih predpisov.
- 74 V skladu z ustaljeno sodno prakso imajo negativne posledice v smislu člena 90(2) Kadrovskih predpisov le akti ali ukrepi z zavezujočimi pravnimi učinki, ki vplivajo na interese uradnika ali uslužbenca, tako da bistveno spremenijo njegov pravni položaj. Take akte lahko v primeru uslužbencev, za katere veljajo PZDU, izda le OPSP in morajo imeti naravo odločbe (glej sodbo z dne 18. maja 2015, Gyarmathy/EMCDDA, F-79/13, EU:F:2015:49, točka 44 in navedena sodna praksa). Pojem akta, ki ima negativne posledice, zajema hkrati sprejetje odločitve ali pa nesprejetje enega od ukrepov, ki so upravi izrecno ali implicitno predpisani, da se tako zagotovijo pravice uradnikov (glej sklep z dne 25. oktobra 1996, Lopes/Sodišče, T-26/96, EU:T:1996:157, točka 31 in navedena sodna praksa).

- 75 Poleg tega ima uradnik ali nekdanji uradnik v okviru tožbe, vložene na podlagi členov 90 in 91 Kadrovskih predpisov, pravico predlagati razglasitev ničnosti akta, ki ima zanj negativne posledice v smislu člena 90(2) Kadrovskih predpisov, če ima ob vložitvi tožbe dovolj velik obstoječ in dejanski interes za razglasitev ničnosti tega akta, pri čemer tak interes predpostavlja, da bi ob ugoditvi predlogu lahko pridobil korist (glej sodbo z dne 9. decembra 2010, Komisija/Strack, T-526/08 P, EU:T:2010:506, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 76 V obravnavani zadevi je prvo izpodbijano odločbo sprejela direktorica v vlogi OPSP v odgovor na prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč, njen namen pa je bil tožečo stranko obvestiti o koncu preiskave, uvedene 28. septembra 2017, in izidu z njo povezanega postopka, s čimer so bile izpolnjene obveznosti iz člena 90(1) in člena 24 Kadrovskih predpisov. Natančneje, direktorica je na podlagi poročila o preiskavi in elementov, ki so ji bili dani na voljo, prijavljena ravnanja opredelila z vidika člena 12a(3) Kadrovskih predpisov in tožečo stranko obvestila o nadaljnjih postopkih v zvezi z navedeno prošnjo za pomoč. Ta odločba ima tako pravne učinke, ki vplivajo na interese tožeče stranke. Prva izpodbijana odločba ima torej naravo odločbe in pomeni akt, ki ima negativne posledice, v smislu sodne prakse, navedene v točki 74 zgoraj.
- 77 V zvezi s pravnim interesom tožeče stranke za vložitev tožbe zoper prvo izpodbijano odločbo je treba opozoriti, da je morala direktorica v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 64 zgoraj, v odgovor na prvo prošnjo za pomoč na eni strani sprejeti ustrezne ukrepe, da bi ugotovila dejstva, ki so bila razlog za prošnjo, na drugi strani pa glede na rezultate preiskave sprejeti potrebne ukrepe.
- 78 Razsojeno je bilo, da je že v naravi zahtev glede učinkovitega sodnega nadzora to, da lahko prosilec za pomoč v okviru tožbe zoper odločbo, ki je bila izdana v zvezi z njegovo prošnjo, izpodbija ustreznost ukrepov, sprejetih v odgovor na to prošnjo, tudi kadar avtorju teh ukrepov očita, da ni uvedel disciplinskega postopka zoper tretjo osebo, za katero se priznava, da je izvajala psihično nasilje, če v zvezi s tem navaja očitke, ki se nanašajo nanj osebno (glej v tem smislu sodbo z dne 13. julija 2018, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, točka 124).
- 79 Kot je razvidno iz točk od 85 do 116 v nadaljevanju, se stranki v okviru tretjega tožbenega razloga, navedenega zoper prvo izpodbijano odločbo, ne strinjata o tem, ali je direktorica izpolnila svojo dolžnost pomoči. ECDC v nasprotju s tožečo stranko meni, da je direktorica njeni prvi prošnji za pomoč v celoti ugodila. Z istimi trditvami izpodbija dopustnost tega predloga za razglasitev ničnosti, saj naj prva izpodbijana odločba ne bi bila akt, ki posega v položaj tožeče stranke.
- 80 ECDC pravnega interesa tožeče stranke za vložitev tožbe zoper prvo izpodbijano odločbo ne more vezati na utemeljenost očitkov, ki jih navaja v podporo svojemu predlogu za razglasitev ničnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 4. julija 2017, European Dynamics Luxembourg in drugi/Agencija Evropske unije za železnice, T-392/15, EU:T:2017:462, točka 41 in navedena sodna praksa). V zvezi s tem je treba spomniti, da ima tožeča stranka interes za razglasitev ničnosti akta, če bi ji ta lahko koristila, ni pa nujno, da bo tako korist tudi imela (sodba z dne 23. oktobra 2012, Strack/Komisija, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, točka 101).
- 81 Če bi v obravnavani zadevi Splošno sodišče menilo, da je predlog za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe utemeljen, bi morala direktorica zatem sprejeti novo odločbo v odgovor na prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč, s katero bi bila lahko jasneje ugotovljena dejstva in bi po potrebi lahko povzročila uvedbo disciplinskega postopka zoper vodjo enote. V tem smislu bi ji lahko ta tožba koristila. Zato ima tožeča stranka pravni interes za vložitev tožbe zoper prvo izpodbijano odločbo.

- 82 V nasprotju s trditvijo, ki jo je ECDC podal na obravnavi, to, da tožeča stranka v prvi prošnji za pomoč direktorici ni formalno predlagala uvedbe disciplinskega postopka zoper vodjo enote, ne omaje njenega pravnega interesa. Kot je bilo navedeno v točki 64 zgoraj, namreč za to, da mora organ, pri katerem je bila vložena prošnja za pomoč, ugotoviti sporna dejstva in iz njih izpeljati ustrezne posledice, vključno z uvedbo disciplinskega postopka zoper obdolženo osebo, zadošča, da uradnik ali uslužbenec, ki od svoje institucije zahteva varstvo, v prošnji za pomoč predloži *prima facie* dokaz glede resničnosti napadov, ki naj bi jim bil izpostavljen.
- 83 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je vložil ECDC, zavrniti.

c) Utemeljenost

- 84 Splošno sodišče meni, da je treba pred preučitvijo prvega in drugega tožbenega razloga najprej preučiti tretji tožbeni razlog.

1) Tretji tožbeni razlog: kršitev členov 24 in 86 Kadrovskih predpisov

- 85 Tretji tožbeni razlog je v tožbi naveden pod naslovom „Očitna napaka pri presoji in pri ugotovitvi dejanskega stanja – kršitev člena 86 Kadrovskih predpisov“. Kot je navedla tožeča stranka na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča, se ta tožbeni razlog v bistvu nanaša na kršitev členov 24 in 86 Kadrovskih predpisov. Čeprav namreč tožeča stranka v svojih pisanjih formalno napotuje samo na člen 86 Kadrovskih predpisov, kršitev člena 24 Kadrovskih predpisov izhaja iz trditev, navedenih v podporo temu tožbenemu razlogu, v skladu s katerimi odgovor ECDC na njeno prvo prošnjo za pomoč v bistvu ni zadovoljiv iz dveh razlogov.
- 86 Na eni strani naj direktorica ne bi „ustrezno“ opredelila prijavljenih ravnanj psihičnega nasilja niti tožeče stranke obvestila o pogojih, pod katerimi je vodja enote podal odstop in pod katerimi bo potekal njegov odpovedni rok, s čimer naj bi kršila člen 24 Kadrovskih predpisov.
- 87 Na drugi strani naj sprejetje odstopa vodje enote brez uvedbe disciplinskega postopka ne bi bilo v skladu s členoma 24 in 86 Kadrovskih predpisov.
- 88 Ugotoviti je treba, da je ECDC iz pisanj tožeče stranke lahko razbral, da se je ta v tretjem tožbenem razlogu v podporo predlogu za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe implicitno, vendar nedvoumno oprla zlasti na določbe člena 24 Kadrovskih predpisov. Iz pisanj ECDC je namreč razvidno, da je namen njegovih trditev, navedenih v odgovor na tožbo, zavrniti očitke v zvezi z nezadostno opredelitvijo dejstev, zaradi katerih je bila vložena prva prošnja za pomoč, kot psihično nasilje, s čimer naj bi bil kršen navedeni člen 24, ne pa zgolj izpodbijati predlog tožeče stranke na podlagi člena 86 Kadrovskih predpisov, naj se uvede disciplinski postopek. Iz tega izhaja, da je treba ugovor nedopustnosti v zvezi s tretjim tožbenim razlogom, ki ga je ECDC uveljavljal na obravnavi in se je nanašal na to, da je bil navedeni tožbeni razlog prepozno utemeljen s členom 24 Kadrovskih predpisov, zavrniti.
- i) Kršitev člena 24 Kadrovskih predpisov, ker dejstva niso bila „ustrezno“ opredeljena kot psihično nasilje in niso bili opisani ukrepi, sprejeti v zvezi z vodjo enote*
- 89 Tožeča stranka navaja, da prva izpodbijana odločba temelji na poročilu o preiskavi, katerega vsebina ji ni bila razkrita in na podlagi katerega je bil ugotovljen obstoj „elementov“ psihičnega nasilja. S tem naj ECDC ne bi izrecno potrdil, da ravnanje vodje enote pomeni psihično nasilje

v smislu člena 12a(3) Kadrovskih predpisov. Vendar bi moralo biti navedeno ravnanje ob upoštevanju poročila o preiskavi ter pričanj tožeče stranke in drugih članov osebja ECDC „ustrezno“ opredeljeno kot psihično nasilje. ECDC bi moral v odgovor na prvo prošnjo za pomoč zavzeti jasno stališče glede obstoja ali neobstoja psihičnega nasilja.

- 90 Poleg tega naj ukrepi, ki jih je ECDC sprejel v zvezi z vodjo enote, ne bi bili zadosten odgovor na prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč. Ta v zvezi s tem trdi, da ni bil v času vložitve tožbe nihče z gotovostjo seznanjen s poklicnim statusom vodje enote znotraj ECDC, niti z njegovim delovnim mestom, niti, natančneje, s pogoji, pod katerimi je podal odstop. V teh okoliščinah naj bi bil zmožen v času trajanja odpovednega roka širiti klevete v zvezi s tožečo stranko, kar je ta prijavila v drugi prošnji za pomoč.
- 91 ECDC odgovarja, da s prvo izpodbijano odločbo ni zmanjšan pomen ravnanja vodje enote. Nikoli naj ne bi menil, da zatrjevana dejstva ne pomenijo „popolnega“ psihičnega nasilja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov. Poleg tega naj ne bi prišlo do nikakršne nekaznovanosti, saj naj bi ECDC v celoti ugodil prvi prošnji tožeče stranke za pomoč.
- 92 V odgovor na vprašanje, ki ga je postavilo Splošno sodišče na obravnavi, je ECDC pojasnil, da so bile osebe, ki so sodelovale pri spisih pod nadzorom vodje enote, obveščene o njegovem odstopu in dejstvu, da bo po izteku odpovednega roka zapustil ECDC. Prav tako naj bi bil upravnemu odboru ECDC, ki ga sestavljajo predstavniki vseh držav članic, poslan dopis, v katerem je bilo pojasnjeno, da je bilo ugotovljeno psihično nasilje, in so bile navedene okoliščine, v katerih je vodja enote zapuščal službo. Člani tega odbora naj bi bili torej obveščeni o natančnih okoliščinah, ki so privedle do tega, da je moral vodja enote zapustiti svoje delovno mesto.
- 93 V zvezi s tem je treba spomniti, da je cilj upravne preiskave ugotoviti dejstva in iz njih ob poznavanju zadeve izpeljati ustrezne posledice tako v zvezi s primerom, ki je predmet preiskave, kot na splošno za upoštevanje načela dobrega upravljanja, da se prepreči ponovitev takega položaja v prihodnje (glej sodbo z dne 13. julija 2018, Curto/Parlament, T-275/17, EU:T:2018:479, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 94 Kadar OI ali OPSP v odgovor na prošnjo za pomoč zaradi zatrjevanih dejstev glede psihičnega nasilja meni, da mu je bil predložen zadosten *prima facie* dokaz, zaradi katerega je treba začeti upravno preiskavo, je nujno, da se ta preiskava dokonča, da lahko uprava, ko se seznanila z ugotovitvami iz poročila, pripravljenega ob koncu te preiskave, glede tega zavzame dokončno stališče, kar ji potem omogoči, da bodisi zaključi postopek v zvezi s prošnjo za pomoč brez nadaljnjega ukrepanja bodisi – če se zatrjevana dejstva izkažejo za resnična in spadajo na področje uporabe člena 12a Kadrovskih predpisov – zlasti začne disciplinski postopek, da bi se zoper domnevnega nadlegovalca po potrebi sprejele disciplinske sankcije (glej v tem smislu sodbo z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točki 56 in 57 ter navedena sodna praksa).
- 95 Za osebo, ki meni, da je žrtev nadlegovanja, je to, da institucija ob koncu preiskave ugotovi dejstva, bistveno. Položaj nadlegovanja – če je dokazan – škodi osebnosti, dostojanstvu in fizični ali psihološki integriteti žrtve. Kot je bilo navedeno v točki 66 zgoraj, lahko že samo priznanje po končani upravni preiskavi, da se je izvajalo psihično nasilje, blagodejno vpliva na ozdravitev žrtve v terapevtskem procesu. Poleg tega ga lahko ta uporabi za potrebe morebitnega nacionalnega sodnega postopka. Iz tega sledi, da mora OI ali OPSP ob koncu upravne preiskave zavzeti dokončno stališče glede obstoja ali neobstoja nadlegovanja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov.

- 96 V obravnavani zadevi je direktorica tožečo stranko obvestila o ugotovitvi preiskovalca, v skladu s katero je bilo njeno pritožbo mogoče sprejeti, kljub večkratnim zahtevam pa ji ni predložila poročila o preiskavi. Poleg tega so v nasprotju z navedbami ECDC trditve direktorice v prvi izpodbijani odločbi še vedno zelo splošne in dvoumne. Potem ko je opozorila na ugotovitev preiskovalca, je namreč na podlagi poročila o preiskavi ugotovila obstoj „elementov nasilja“, ob čemer pa je še pojasnila, da „navedeno poročilo vsebuje nekaj dejanskih napak“. Dodala je, da sta „[n]ačin, kako se je [vodja enote] lotil [nekaterih] težav, in njegova metoda upravljanja povzročila nepotreben stres in tesnobo osebju“ „[o]b upoštevanju, da je moral v svoji vlogi [...] ukrepati v zvezi z nekaterimi vprašanji“. Direktorica je v odgovor na pritožbo priznala „resnost“ ravnanja vodje enote, česar pa ni dodatno pojasnila.
- 97 Tako oblikovan opis dejstev po končani preiskavi, izvedeni v odgovor na prošnjo za pomoč, vloženo na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov, ni v skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz te določbe in na katere je bilo opozorjeno v točkah od 64 do 66 in 94 zgoraj. Direktorica namreč v odgovoru na prvo prošnjo za pomoč ni zadostno ugotovila dejstev ter ni sprejela dokončnega in nedvoumnega stališča glede obstoja ali neobstoja psihičnega nasilja. Zlasti ni dovolj jasno to, da je bil priznan obstoj „elementov“ nasilja, k čemur so bili dodani preudarki, za katere se zdi, da se z njimi izpodbija analiza iz poročila o preiskavi, v skladu s katero je bilo prvo prošnjo za pomoč mogoče sprejeti.
- 98 Poleg tega ECDC tožeče stranke ni natančno obvestil o nadaljnjih postopkih v zvezi s poročilom o preiskavi, zlasti v zvezi z „ustreznimi ukrepi“, predvidenimi pred odstopom vodje enote, in pogoji za sprejetje tega odstopa, čeprav bi ji bilo treba te informacije zagotoviti, saj so spadale v okvir obravnavanja prošnje za pomoč (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 3. oktobra 2019, DQ in drugi/Parlament, T-730/18, EU:T:2019:725, točka 108).
- 99 Tožeča stranka je bila namreč šele po tem, ko je ECDC predložil odgovor na ukrep procesnega vodstva, ki ga je sprejelo Splošno sodišče, obveščena o tem, da je bil predvideni ukrep odpoved pogodbe vodje enote na podlagi člena 47(c)(i) PZDU. Nepredložitev te informacije in zgolj omemba prostovoljnega odstopa vodje enote sta lahko pri tožeči stranki in celotnem osebju ECDC ustvarili vtis, da mu je priznana določena stopnja nekaznovanosti.
- 100 V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 64 zgoraj, pa dolžnost pomoči pomeni, da je treba v primeru dogodka, ki ni združljiv z redom in dobrim vzdušjem v službi, ukrepati z vso odločnostjo. Namen dolžnosti pomoči iz člena 24 Kadrovskih predpisov je namreč aktivnim uradnikom in uslužbencem zagotoviti sedanjo in prihodnjo varnost, tako da lahko v splošnem interesu službe bolje izpolnjujejo svoje naloge (sodba z dne 13. julija 2018, Curto/Parlament, T-275/17, EU:T:2018:479, točka 57). V zvezi s tem je treba poudariti, da upravna preiskava, ki je bila uvedena na podlagi prošnje za pomoč zaradi nadlegovanja, omogoča, da se na koncu ponovno vzpostavijo delovne razmere, skladne z interesom službe (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2019, DQ in drugi/Parlament, T-730/18, EU:T:2019:725, točka 84). Uresničuje tudi cilj v splošnem interesu, in sicer ugotovitev domnevnega nadlegovanja, ki posega v človekovo dostojanstvo (glej v tem smislu sodbo z dne 4. aprila 2019, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, točka 66).
- 101 ECDC v obravnavani zadevi tožeče stranke v prvi izpodbijani odločbi ni obvestil o pogojih, pod katerimi je bil odstop vodje enote sprejet, čeprav ta obveznost izhaja iz člena 24 Kadrovskih predpisov. Natančneje, direktorica ni pojasnila, da namerava na podlagi poročila o preiskavi odpovedati njegovo pogodbo in da je odstop sprejela v interesu službe, pri čemer mu je določila posebne pogoje opravljanja dela med odpovednim rokom, da bi se tako znova vzpostavilo dobro

vzdušje v službi. Iz pojasnil, ki jih je ECDC predložil med obravnavo, je razvidno, da so bile te informacije predložene članom upravnega odbora, ne pa tožeči stranki niti drugim osebam, ki so delale z vodjo enote, čeprav bi lahko preglednost v zvezi s tem tožečo stranko po vložitvi prve prošnje za pomoč pomirila, hkrati pa bi se znova vzpostavilo dobro vzdušje na delu, kar bi pripomoglo k dobremu delovanju službe.

102 Iz tega izhaja, da je treba očitke tožeče stranke, ki se v bistvu nanašajo na kršitev člena 24 Kadrovskih predpisov, zaradi nezadostne opredelitve dejstev in opisa ukrepov, sprejetih v zvezi z vodjo enote, sprejeti.

ii) Kršitev členov 24 in 86 Kadrovskih predpisov zaradi sprejetja odstopa vodje enote in neuvedbe disciplinskega postopka

103 Tožeča stranka trdi, da odstop vodje enote ni bil veljaven razlog, s katerim bi bilo mogoče utemeljiti, da ob upoštevanju ugotovitve preiskave ni bil sprejet noben drug ukrep in da zlasti ni bil uveden disciplinski postopek na podlagi člena 86 Kadrovskih predpisov ob upoštevanju notranjih izvedbenih pravil ECDC. Odločitev o prostovoljnem odhodu iz službe naj bi se zelo razlikovala od prenehanja pogodbe o zaposlitvi iz disciplinskega razloga, če je to primerno brez odpovednega roka in z zmanjšanjem pokojninskih pravic. Direktorica je v prvi izpodbijani odločbi priznala, da je nameravala sprejeti „ustrezne ukrepe“, kar naj bi potrjevalo, da si je položaj zaslužil ustrezne sankcije brez diskrecijske pravice v zvezi s tem. Tožeča stranka je na obravnavi dodala, da s sprejetimi ukrepi ni bilo zagotovljeno dobro vzdušje v službi, kar naj bi dokazovala prošnja za pomoč vodje enote z dne 29. maja 2018, v kateri naj bi trdil, da ga je tožeča stranka diskreditirala.

104 ECDC odgovarja, da namen pomoči ni naložiti sankcije, ampak ugotoviti dejstva in preprečiti druge težave, ta cilj pa naj bi bil v obravnavani zadevi izpolnjen. Poleg tega naj ne bi ob upoštevanju člena 3(1)(b) Priloge IX h Kadrovskim predpisom obstajala nobena pravna obveznost za ECDC, da uvede disciplinski postopek, saj je vodja enote medtem odstopil.

105 Tako kot ECDC je treba ugotoviti, da niti člen 86 Kadrovskih predpisov niti člen 3 Priloge IX h Kadrovskim predpisom ne zahtevata uvedbe disciplinskega postopka v primeru ugotovitve, da uradnik ali uslužbenec ni izpolnil svojih obveznosti.

106 Poleg tega notranje izvedbeno pravilo ECDC št. 33 o preprečevanju spolnega nadlegovanja in psihičnega nasilja ter notranje izvedbeno pravilo ECDC št. 29 o vodenju upravnih preiskav in disciplinskih postopkov prav tako ne nalagata uvedbe disciplinskega postopka. Kot trdi tožeča stranka, sicer drži, da je v točki 3 notranjega izvedbenega pravila ECDC št. 33 opozorjeno na splošno načelo, v skladu s katerim bo „[ECDC] vsa ravnanja, za katera bo dokazano, da pomenijo psihično nasilje ali spolno nadlegovanje, obravnaval kot nedopustna in bodo sankcionirana“. Vendar je v točki 7.3 istega notranjega izvedbenega pravila, s katerim je posebej urejen formalni postopek, ki se uporablja v primeru zatrjevanih dejanj psihičnega nasilja ali spolnega nadlegovanja, pojasnjeno, da OI „[č]e se v poročilu [o preiskavi] predlaga uvedba disciplinskega postopka, lahko po zaslišanju [zadevne osebe ali zadevnih oseb] odloči, da se uvede disciplinski postopek in uporabijo sankcije, ki bodo določene v skladu s tem postopkom glede na to, ali bo storjena kršitev dokazana“.

107 V skladu s sodno prakso ima uprava glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti v položaju, ki spada na področje uporabe člena 24 Kadrovskih predpisov, pod nadzorom sodišča Unije široko diskrecijsko pravico pri izbiri ukrepov in načinov za izvajanje te določbe (glej sodbo z dne 13. julija 2018, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, točka 135).

- 108 V primeru napake, ki lahko upraviči odpoved delovnega razmerja začasnega uslužbenca, OPSP glede na to široko diskrecijsko pravico nič ne zavezuje, da začne disciplinski postopek zoper tega uslužbenca, namesto da uporabi možnost enostranske odpovedi pogodbe, predvideno v členu 47(c) PZDU. Samo v primeru, ko namerava OPSP odpovedati delovno razmerje začasnemu uslužbencu brez odpovednega roka, ker je ta resno kršil svoje obveznosti, je treba v skladu s členom 49(1) PZDU začeti disciplinski postopek iz Priloge IX h Kadrovskim predpisom, ki se po analogiji uporablja začasne uslužbenke (glej v tem smislu sodbo z dne 23. oktobra 2013, Gomes Moreira/ECDC, F-80/11, EU:F:2013:159, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 109 Kot je razvidno iz prve izpodbijane odločbe, je direktorica končno različico poročila o preiskavi vodji enote predložila v aprilu 2018, potem ko se je vrnil z bolniškega dopusta, in ga ob tem pozvala k predložitvi pripomb glede tega poročila. ECDC je v okviru postopka pred Splošnim sodiščem pojasnil, da je direktorica vodjo enote v skladu z njegovo pravico do izjave na sestanku 15. maja 2018 obvestila, da namerava odpovedati njegovo pogodbo na podlagi člena 47(c)(i) PZDU. Vodja enote je po tem sestanku takoj podal svoj odstop. Kot je razvidno iz odločbe o zavrnitvi pritožbe, je direktorica ta odstop 16. maja 2018 sprejela v interesu službe.
- 110 Dopis z dne 16. maja 2018, s katerim je bil odstop vodje enote sprejet in ki ga je ECDC predložil na zahtevo Splošnega sodišča, potrjuje okoliščine, v katerih je bil ta odstop sprejet. Iz tega dopisa je razvidno, da je ECDC po tem, ko se je seznanil s „predstavljenimi resnimi trditvami“, menil, da z vodjo enote ne more več sodelovati. V teh okoliščinah je bil namen direktorice, o katerem je bil ta obveščen dan prej, odpovedati njegovo pogodbo na podlagi člena 47(c)(i) PZDU. Vendar je direktorica v bistvu ugotovila, da je vodja enote takoj po sestanku z dne 15. maja 2018 podal odstop, kar je v praksi pomenilo, da bo ob upoštevanju odpovednega roka njegov zadnji delovni dan zaradi tega odstopa nastopil pred datumom dejanskega odhoda, ki bi bil določen v primeru odpovedi njegove pogodbe o zaposlitvi. Odstop vodje enote je bil torej sprejet v interesu službe. V navedenem dopisu so bili opredeljeni tudi pogoji, pod katerimi bo vodja enote opravljal delo v času trajanja odpovednega roka in s katerimi je ta soglašal, to je, da bo delal od doma in opravljal naloge, ki mu jih bo dodeljevala neposredno direktorica. Nazadnje ga je ta še opozorila, da mora v času odpovednega roka izpolnjevati obveznosti iz člena 11 Kadrovskih predpisov.
- 111 Iz navedenih elementov izhaja, da je prostovoljni odstop vodje enote posledica ukrepov, ki jih je ECDC sprejel na podlagi upravne preiskave, uvedene v odgovor na prvo prošnjo za pomoč. To je potrjeno z dopisom vodje enote o odstopu z dne 15. maja 2018, v katerem njegova odločitev ni utemeljena z osebnimi razlogi, ampak napotuje na „interes službe“. Ugotoviti je še treba, da je odstopil z delovnega mesta v nazivu AD 12 mesec in pol pred dopolnitvijo upokojitvene starosti in več let pred dopolnitvijo zakonsko določene upokojitvene starosti maja 2021, zato so se zaradi njegovega odstopa zmanjšale njegove pokojninske pravice. Ker je vodja enote poleg tega v času trajanja odpovednega roka delal neposredno z direktorico v skladu z njeno odločitvijo v zvezi s tem, mu je bil odvzet dodatek za vodenje, ki ga je prejemal kot vodja enote. Torej je imel navedeni odstop zanj nekaj neugodnih ekonomskih učinkov. Nazadnje, zaradi posebnih pogojev, pod katerimi je opravljal delo v tem obdobju, je bilo mogoče prepričati, da bi imela tožeča stranka poklicne stike z njim.
- 112 Res je, da bi se lahko direktorica odločila odpovedati pogodbo vodje enote, namesto da je sprejela njegov odstop. Vendar bi ta možnost odložila datum dejanskega prenehanja dejavnosti vodje enote, saj bi bila potrebna ustrezno obrazložena odločba (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2013, L/Parlament, T-317/10 P, EU:T:2013:413, točka 60 in navedena sodna praksa). Tako odločbo o odpovedi bi vodja enote poleg tega lahko izpodbijal.

- 113 Direktorica bi lahko v zvezi z vodjo enote uvedla tudi disciplinski postopek. Kot pa poudarja ECDC, tak postopek traja kar nekaj časa. Poleg tega dejstva, ki jih je prijavila tožeča stranka, ne bi nujno privedla do disciplinske odpovedi pogodbe o zaposlitvi vodje enote, kar je najstrožja sankcija. Dalje, tožeča stranka ne upošteva dejstva, da so bili ob odstopu sprejeti ukrepi, katerih namen je bil preprečiti, da bi ji bil vodja enote nadrejen, in zagotoviti dobro vzdušje v službi v času trajanja odpovednega roka. Vodja enote se je namreč strinjal, da bo v tem času delal od doma in opravljal naloge, ki mu jih je dodeljevala neposredno direktorica. Dejstvo, da je ta dva tedna po sprejetju prve izpodbijane odločbe tudi sam vložil prošnjo za pomoč, v nasprotju s trditvijo tožeče stranke ne dokazuje, da bi bilo treba uvesti disciplinski postopek, namesto da je direktorica sprejela njegov odstop. Vodja enote bi lahko namreč to prošnjo vložil, tudi če bi bil ta postopek uveden.
- 114 Glede na vse navedeno ni dokazano, da je direktorica storila očitno napako pri presoji v zvezi s tem, da je sprejela odstop vodje enote, namesto da bi njegovo pogodbo odpovedala ali zoper njega uvedla disciplinski postopek. Prva izpodbijana odločba torej v zvezi s tem vidikom ne vsebuje kršitve členov 24 in 86 Kadrovskih predpisov.
- 115 Kot je navedeno v točkah 97 in 98 zgoraj, pa je bil s prvo izpodbijano odločbo kršen člen 24 Kadrovskih predpisov, ker ECDC po pripravi poročila o preiskavi ni zadostno ugotovil dejstev, na tej podlagi ni sprejel dokončnega in nedvoumnega stališča glede obstoja ali neobstoja psihičnega nasilja v smislu člena 12a(3) Kadrovskih predpisov ter tožeče stranke ni obvestil o nadaljnjih postopkih v zvezi z njeno prvo prošnjo za pomoč, še zlasti pa je ni seznanil s tem, da je direktorica sprva – preden je vodja enote podal odstop – želela odpovedati njegovo pogodbo, in s pogoji, pod katerimi je bil ta odstop sprejet, vključno s pogoji uporabe odpovednega roka.
- 116 Glede na navedeno je treba tretji tožbeni razlog, naveden v podporo predlogu za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe, kakor je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, delno sprejeti zaradi kršitve člena 24 Kadrovskih predpisov v zvezi z vidiki, navedenimi v točkah 102 in 115 zgoraj.

2) Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do izjave

- 117 Tožeča stranka trdi, da jo je pred sprejetjem prve izpodbijane odločbe zaslišal preiskovalec, ne pa tudi direktorica, kar naj bi pomenilo kršitev člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah, kot je razložen v sodni praksi. Pri tem navaja, da ni mogla podati pripomb niti na ugotovitve iz poročila o preiskavi, do katerega pred sprejetjem izpodbijane odločbe ni imela dostopa, niti na druge elemente, ki jih je upoštevala direktorica. Tožeča stranka pojasnjuje, da je s prvo izpodbijano odločbo poseženo v njen položaj in da pred njenim sprejetjem ni bila obveščena o njeni vsebini niti o naravi interesa službe, ki je utemeljeval to, da je ECDC sprejel odstop vodje enote, namesto da bi uvedel disciplinski postopek.
- 118 ECDC odgovarja, da oseba, na katero se preiskava nanaša, in tožeča stranka nimata enakih pravic pri vodenju preiskave, zato naj zadnjenavedena ne bi imela dostopa do poročila o preiskavi. Kljub temu naj bi ji bil 12. septembra 2018 omogočen delni vpogled v poročilo o preiskavi ob upoštevanju spoštovanja zasebnega življenja in integritete oseb, omenjenih v tem poročilu, kar naj bi potrdil varuh človekovih pravic v odločbi z dne 6. junija 2019. Dalje, preiskovalec naj bi tožečo stranko dvakrat zaslišal. Poleg tega je po mnenju ECDC pravica do izjave, določena v členu 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah, zagotovljena, če posamični ukrep osebo prizadene, kar naj se v obravnavani zadevi ne bi zgodilo. K temu še dodaja, da bi bil izid vsekakor podoben, tudi če bi bila tožeča stranka zaslišana, saj je ECDC njeni prvi prošnji za pomoč ugodil.

- 119 Tožeča stranka v odgovor na zadnjenavedeno trditev v repliki znova trdi, da njeni prvi prošnji za pomoč ni bilo ugodeno.
- 120 Opozoriti je treba, da se oseba, ki je na podlagi členov 12a in 24 Kadrovskih predpisov vložila prošnjo za pomoč zaradi domnevnega psihičnega nasilja, lahko na pravico do izjave o dejstvih, ki se nanašajo nanjo, sklicuje na podlagi načela dobrega upravljanja (glej sodbo z dne 4. junija 2020, ESZD/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 121 Člen 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah namreč določa, da pravica do dobrega upravljanja vključuje predvsem pravico vsake osebe, da se izjasni pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene.
- 122 Pravica do izjave zagotavlja, da ima vsaka oseba možnost, da ustrezno in učinkovito poda svoje stališče v upravnem postopku, in to pred sprejetjem vsake odločbe, ki bi lahko negativno vplivala na njene interese (glej sodbo z dne 4. junija 2020, ESZD/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, točka 68 in navedena sodna praksa).
- 123 Pravica do izjave ima dvojen cilj. Na eni strani je namenjena čim natančnejši in pravilnejši preučitvi spisa in ugotavljanju dejstev, na drugi strani pa omogoča zagotovitev učinkovitega varstva zadevne osebe. Natančneje, namen pravice do izjave je zagotoviti, da se vsaka odločba, ki posega v položaj, sprejme ob polnem poznavanju zadeve, njen cilj pa je zlasti omogočiti pristojnemu organu, da popravi napako, ali zadevni osebi, da navede elemente v zvezi s svojim osebnim položajem, ki govorijo v prid sprejetju ali nesprejetju odločbe ali taki ali drugačni vsebini odločbe (glej sodbo z dne 4. junija 2020, ESZD/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, točka 69 in navedena sodna praksa).
- 124 Naloga vlagatelja prošnje za pomoč, ki zatrjuje nadlegovanje, je predvsem sodelovanje pri dobri izvedbi upravne preiskave, da se ugotovijo dejstva (glej sodbo z dne 13. decembra 2018, CH/Parlament, T-83/18, EU:T:2018:935, točka 71 in navedena sodna praksa).
- 125 Če uprava v odziv na prošnjo za pomoč odloči, da elementi, podani v podporo tej prošnji, niso utemeljeni in da zato navedeno ravnanje ne pomeni psihičnega nasilja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, taka odločitev posega v položaj vlagatelja prošnje za pomoč in ga negativno prizadene v smislu člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah (glej sodbo z dne 13. decembra 2018, CH/Parlament, T-83/18, EU:T:2018:935, točka 78 in navedena sodna praksa).
- 126 Če se je OPSP v primeru zavrnitve prošnje za pomoč odločil, da se bo ravnal po mnenju preiskovalca, ki mu je zaupal izvedbo upravne preiskave, in če v odločbi o prošnji za pomoč upošteva mnenje, ki ga bo izdal ta preiskovalec, mora biti vlagatelj prošnje za pomoč na podlagi pravice do izjave načeloma seznanjen z navedenim mnenjem, ki je lahko pripravljeno v obliki, ki ni zaupna, s katero se spoštuje anonimnost prič, in to tudi če v internih pravilih posredovanje tega mnenja ni določeno (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 13. decembra 2018, CH/Parlament, T-83/18, EU:T:2018:935, točka 85).
- 127 Nazadnje je treba opozoriti, da je za to, da bi kršitev pravice do izjave lahko povzročila razglasitev ničnosti odločbe, treba preučiti še, ali bi bil izid postopka lahko drugačen, če te nepravilnosti ne bi bilo. To vprašanje je treba presojati glede na posebne dejanske in pravne okoliščine vsake posamezne zadeve (glej v tem smislu sodbo z dne 18. junija 2020, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, točki 105 in 107 ter navedena sodna praksa).

- 128 V obravnavani zadevi s prvo izpodbijano odločbo upravni postopek, ki ga je direktorica uvedla 28. septembra 2017, ni bil končan zaradi neobstoja psihičnega nasilja v smislu člena 12a(3) Kadrovskih predpisov v zvezi s tožečo stranko. Direktorica je namreč priznala obstoj „elementov“ takega nasilja, ki ga je izvajal vodja enote. Prva izpodbijana odločba torej ni odločba o zavrnitvi prošnje za pomoč, podobna tistim, preučevanim v sodni praksi, navedeni v točkah 125 in 126 zgoraj.
- 129 Vendar ta odločba zato ni nič manj akt, ki posega v položaj tožeče stranke in ki jo je prizadel v smislu člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah.
- 130 S prvo izpodbijano odločbo namreč niso v celoti sprejete ugotovitve iz poročila o preiskavi v zvezi s prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč. Na eni strani direktorica ugotavlja, da navedeno poročilo vsebuje „nekaj dejanskih napak“. Na drugi strani je preiskovalec ugotovil utemeljenost prošnje tožeče stranke za pomoč, medtem ko je direktorica ugotovila zgolj obstoj „elementov“ psihičnega nasilja. ECDC je na obravnavi pojasnil, da je mogoče to, da je bila dodana beseda „elementi“, pojasniti z obstojem teh dejanskih napak, ki sicer niso bile bistvenega pomena, vendar jih je bilo prav tako treba upoštevati. Kot pa je bilo navedeno v točkah 96 in 97 zgoraj, s tako oblikovano opredelitvijo prijavljenih dejstev niso izpolnjene obveznosti, naložene s členom 24 Kadrovskih predpisov.
- 131 Direktorica je kršila pravico tožeče stranke do izjave, ker ta pred sprejetjem prve izpodbijane odločbe ni mogla zavzeti stališča o „dejanskih napakah“, ki naj bi jih vsebovalo poročilo o preiskavi, in o vsakršnem drugem elementu, zaradi katerega se direktorica ni v celoti strinjala z ugotovitvami iz navedenega poročila.
- 132 Če te nepravilnosti ne bi bilo, bi bil izid postopka lahko drugačen. Natančneje, tožeča stranka bi lahko direktorico prepričala, da je mogoča drugačna presoja dejstev, tako da bi ji lahko podobno kot preiskovalec v celoti priznala status žrtve.
- 133 Nasprotno in v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, pa se direktorici ni bilo treba seznaniti z njenimi pripombami glede razlogov, povezanih z interesom službe, iz katerih je sprejela odstop vodje enote, namesto da bi odpovedala njegovo pogodbo ali da bi uvedla disciplinski postopek. Odločbe, sprejete v zvezi z vodjo enote, namreč niso bile sprejete zoper tožečo stranko v smislu člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah.
- 134 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pravice do izjave, delno sprejeti.

3) Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

- 135 Tožeča stranka trdi, da nepredložitev poročila o preiskavi v neskrajšani ali v nezaupni različici pomeni kršitev obveznosti obrazložitve prve izpodbijane odločbe, saj ta temelji na navedenem poročilu. Pri tem navaja, da ni seznanjena z osebami, ki jih je preiskovalec zaslišal, in z dejanskimi napakami v poročilu o preiskavi, omenjenimi v prvi izpodbijani odločbi. Z ugotovitvijo iz te odločbe, da je „metoda upravljanja vodje enote povzročila nepotreben stres in tesnobo osebju“, naj ne bi bila izpolnjena obveznost obrazložitve. Navedena odločba naj ne bi omogočala niti razumevanja razlogov, iz katerih je ECDC sprejel odstop vodje enote z ohranitvijo vseh njegovih finančnih pravic med desetmesečnim odpovednim rokom in po njem, namesto da bi jo zavrnil in v zvezi z njim uvedel disciplinski postopek.

- 136 ECDC poudarja, da člen 25, drugi odstavek, Kadrovskih predpisov nalaga obrazložitev zgolj odločitev, ki imajo škodljive posledice, kar pa naj v obravnavani zadevi ne bi držalo, saj naj bi bilo prvi prošnji za pomoč ugodeno. Vsekakor naj bi bila tožeča stranka z izpodbijano odločbo ustrezno obveščena o razlogih, iz katerih je ECDC to odločbo sprejel. Poleg tega naj ji zlasti zaradi varovanja zaupnosti prič poročila o preiskavi ne bi bilo mogoče predložiti takšnega, kakršno je bilo, in sicer še toliko bolj, ker se preiskava ni nanašala nanjo. To naj bi potrdil varuh človekovih pravic v odločbi z dne 6. junija 2019. Nazadnje, tožeča stranka naj bi se že seznanila s seznamom zaslišanih oseb.
- 137 Kot je razvidno iz točke 76 zgoraj, je prva izpodbijana odločba akt, ki ima negativne posledice. Zato jo je treba v skladu s členom 25, drugi odstavek, Kadrovskih predpisov – v katerem je zgolj ponovljena splošna obveznost iz člena 296 PDEU – obrazložiti.
- 138 Namen obveznosti obrazložitve odločbe, ki posega v položaj, je zainteresirani osebi dati na voljo dovolj podatkov za ugotovitev, ali je odločitev utemeljena in ali vsebuje napake, na podlagi katerih bi lahko izpodbijala njeno zakonitost, ter sodišču Unije omogočiti izvajanje nadzora nad zakonitostjo izpodbijane odločbe. Obseg obveznosti obrazložitve je treba v vsakem posameznem primeru presojati ne samo ob upoštevanju izpodbijane odločbe, ampak tudi glede na dejanske okoliščine, v katerih je bila navedena odločba sprejeta (glej sodbo z dne 25. oktobra 2007, Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, točki 160 in 161 ter navedena sodna praksa).
- 139 V skladu s sodno prakso je sicer dopustna obrazložitev s sklicevanjem na poročilo ali mnenje, ki je obrazloženo, vendar mora biti tako poročilo ali mnenje dejansko predloženo zadevni osebi skupaj z aktom, ki posega v položaj (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točka 152 in navedena sodna praksa).
- 140 Uprava lahko pomanjkljivo obrazložitev, ne pa tudi popolne odsotnosti obrazložitve, popravi z ustrezno obrazložitvijo, podano v fazi odgovora na pritožbo, ali tudi z dodatnimi pojasnili, podanimi med postopkom (glej v tem smislu sodbo z dne 2. marca 2010, Doktor/Svet, T-248/08 P, EU:T:2010:57, točka 93 in navedena sodna praksa).
- 141 Vendar je treba v posebnih okoliščinah preiskave, ki se začne na podlagi prošnje za pomoč v skladu s členom 24 Kadrovskih predpisov in katere namen je ugotoviti resničnost nadlegovanja, ki naj bi ga utrpel uslužbenec, upoštevati obveznost institucije, da uradniku, ki vloži takšno prošnjo, odgovori tako hitro in skrbno, kot zahteva reševanje tako resnega položaja. Zato je treba v takih okoliščinah obveznost obrazložitve iz člena 25, drugi odstavek, Kadrovskih predpisov razlagati ozko, tako da zahtev iz te določbe ni mogoče izpolniti z odločbo, ki v tem okviru vsebuje samo začetek obrazložitve, kar zadevno osebo sili k vložitvi pritožbe, da bi pridobila obrazložitev odločbe, ki posega v njen položaj, ki je skladna z zahtevami iz navedene določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točki 164 in 165 ter navedena sodna praksa).
- 142 Vendar ta ugotovitev ne more vplivati na možnost institucij, da v odločbi o zavrnitvi pritožbe navedejo pojasnila v zvezi z razlogi, ki jih je uporabila uprava, niti na možnost, da Splošno sodišče ta pojasnila upošteva pri preučitvi tožbenih razlogov, s katerimi se izpodbija zakonitost odločbe (glej sodbo z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točka 167 in navedena sodna praksa).

- 143 V zvezi z obrazložitvijo prve izpodbijane odločbe je treba poudariti, da v tej odločbi ni bil izrecno obravnavan nobeden od položajev, ki jih je tožeča stranka navedla v prvi prošnji za pomoč, ampak je bilo v njej zgolj napoteno na dejanske elemente, opisane v poročilu o preiskavi, do katerih tožeči stranki takrat ni bil omogočen nikakršen dostop, in na „informacije, s katerimi je razpolagala direktorica“, ne da bi jih podrobneje pojasnila. V navedeni odločbi je ugotovljen tudi obstoj „dejanskih napak“ v poročilu o preiskavi, ne da bi bile opisane, in „vprašanj“ ali „težav“, v zvezi s katerimi je vodja enote „moral ukrepati“, znova brez podrobnejših pojasnil. Nazadnje, direktorica brez nadaljnjih pojasnil navaja, da je nameravala sprejeti „ustrezne ukrepe“, ki pa niso bili sprejeti, ker je vodja enote odstopil. V odločbi o zavrnitvi pritožbe ni navedla nobene dodatne obrazložitve v zvezi s temi vidiki.
- 144 Iz tega izhaja, da prva izpodbijana odločba, kakor je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, ni obrazložena v zvezi z nekaterimi bistvenimi vidiki, navedenimi v točki 143 zgoraj, zato tožeča stranka ni mogla izpodbijati utemeljenosti teh vidikov.
- 145 V teh okoliščinah je treba drugi tožbeni razlog sprejeti, ne da bi bilo mogoče s pojasnili, ki jih je lahko ECDC podal pred Splošnim sodiščem, odpraviti to pomanjkljivo obrazložitev.

d) Ugotovitev glede predloga za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe

- 146 Ob upoštevanju vseh navedenih preudarkov je treba šteti, da je bila prva izpodbijana odločba, kakor je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, sprejeta s kršitvijo člena 24 Kadrovskih predpisov, pravice tožeče stranke do izjave in obveznosti obrazložitve.

2. Predlog za razglasitev ničnosti druge izpodbijane odločbe

- 147 ECDC je z drugo izpodbijano odločbo zavrnil sporno prošnjo za dostop, katere namen je bil pridobiti poročilo o preiskavi in vse dokumente, na podlagi katerih je direktorica sprejela prvo izpodbijano odločbo, vključno s tistimi, na podlagi katerih je menila, da poročilo o preiskavi vsebuje „nekaj dejanskih napak“ (glej točko 29 zgoraj).
- 148 Tožeča stranka je v prošnji z dne 30. maja 2018 navedla, da mora, ker je s prvo izpodbijano odločbo poseženo v njen položaj, imeti dostop do teh dokumentov v skladu s členom 41 Listine o temeljnih pravicah, in sicer še toliko bolj, ker je 10. aprila 2018 vložila drugo prošnjo za pomoč zaradi ravnanj vodje enote, do katerih naj bi prišlo med pripravo poročila o preiskavi in po njej.
- 149 Direktorica je v drugi izpodbijani odločbi ugotovila, da prva izpodbijana odločba ni mogla pomeniti posega v interes tožeče stranke, saj prva prošnja za pomoč ni bila zavrnjena kot neutemeljena. Poleg tega naj z drugo prošnjo za pomoč prav tako ne bi bilo mogoče utemeljiti dostopa do poročila o preiskavi, saj ni bila v zvezi s to prošnjo sprejeta še nobena odločitev. Direktorica je še navedla, da je bilo tožeči stranki med preiskavo omogočeno predstaviti svoja stališča. Nazadnje je v bistvu še opozorila, da položaja osebe, ki je vložila prošnjo za pomoč zaradi psihičnega nasilja, v skladu s sodno prakso v zvezi z obsegom pravice do obrambe ni mogoče izenačiti s položajem osebe, na katero se ta prošnja nanaša, zato se procesne pravice, ki jih je treba priznati zadnjenavedeni, razlikujejo od bolj omejenih procesnih pravic, ki jih ima v okviru upravnega postopka prosilec za pomoč. V zvezi s tem je direktorica poudarila, da je bila pravica do vpogleda v spis na podlagi Listine o temeljnih pravicah zavrnjena celo vlagateljem pritožbe v primerih, v katerih je pristojni organ ugotovil, da takega nasilja ni bilo.

- 150 Direktorica je v odločbi o zavrnitvi pritožbe še dodala, da je imela tožeča stranka 12. septembra 2018 možnost vpogleda v nezaupno različico poročila o preiskavi in da je imela dostop do svojih osebnih podatkov iz tega poročila, kot to določa člen 13 Uredbe št. 45/2001. Pojasnila je še, da ji vpogled v celotno navedeno poročilo ni bil odobren zaradi varstva zaupnosti razgovorov s pričami in samim vodjo enote, občutljivosti težave ter potrebe po ohranitvi sposobnosti ECDC za izvedbo preiskav.
- 151 Tožeča stranka zoper drugo izpodbijano odločbo, kakor je bila spremenjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, navaja en sam tožbeni razlog. Ta tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah. Na obravnavi se je odpovedala drugemu očitku, ki ga je nepodprto navedla v tožbi in se je nanašal na kršitev člena 13 Uredbe št. 45/2001.
- 152 Tožeča stranka v podporo edinemu tožbenemu razlogu navaja, da prva izpodbijana odločba – v nasprotju s trditvijo iz druge izpodbijane odločbe – pomeni akt, ki posega v njen položaj, zato je bila potreba po vpogledu v celotno poročilo o preiskavi še toliko bolj utemeljena. Poleg tega naj se izjeme iz člena 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah in člena 20 Uredbe št. 45/2001 ne bi več uporabljale, saj naj bi bila preiskava končana. Dalje, tožeča stranka poudarja, da so se nekatere priče strinjale s tem, da se ji omogoči dostop do poročila o njihovih zaslišanjih, zato naj ne bi bilo mogoče več uveljavljati niti izjeme iz člena 4(1)(b) Uredbe št. 1049/2001. Dokazati naj ne bi bilo mogoče niti konkretnega in dejanskega posega v varovane interese. V teh okoliščinah se zelo omejen dostop do poročila o preiskavi, ki ga je imela tožeča stranka 12. septembra 2018 na kraju samem, po njenem mnenju ne ujema z zakonitim dostopom v skladu s členom 41 Listine o temeljnih pravicah. Nazadnje, tožeča stranka pojasnjuje, da se ne strinja z ugotovitvami iz odločbe varuha človekovih pravic z dne 6. junija 2019, zlasti glede analize v zvezi z varstvom osebnih podatkov. Na obravnavi je še dodala, da so bila pričanja anonimizirana že v različici poročila o preiskavi, predložni direktorici.
- 153 ECDC odgovarja, da prva izpodbijana odločba ne posega v položaj, zato so razlogi, s katerimi je bila obrazložena druga izpodbijana odločba, še vedno veljavni. Poudarja, da člen 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah zahteva spoštovanje legitimnih interesov zaupnosti. Člen 20 Uredbe št. 45/2001 in člen 8 Listine o temeljnih pravicah naj bi utemeljevala omejitve v zvezi s procesno pravico tožeče stranke glede tega. Poleg tega naj dejstvo, da je preiskava zdaj končana, ne bi spremenilo interesa niti prič niti vodje enote. Zadnjenavedeni naj bi predložil tudi konkretne elemente, ki kažejo na to, da bi razkritje podatkov iz poročila o preiskavi lahko pomenilo poseg v njegove pravice. Dalje, ECDC navaja, da je imela tožeča stranka 12. septembra 2018 možnost vpogleda v nezaupno različico navedenega poročila. Varuh človekovih pravic naj bi potrdil, da je ECDC pravilno in dovolj obrazložil zavrnitev tega, da se omogoči vpogled v to poročilo v celoti. Nazadnje, ECDC poudarja, da anonimizacija pričanj v poročilu o preiskavi, predloženem direktorici, ni zadostna, saj bi bilo mogoče zaradi velikosti ECDC in obsega pričanj ob prebiranju poročila zlahka prepoznati priče.
- 154 Uvodoma je treba poudariti, da se odločba varuha človekovih pravic z dne 6. junija 2019 ne nanaša na drugo izpodbijano odločbo, ampak na drugi dopis z dne 20. junija 2018, opisan v točki 32 zgoraj. Ta dopis je bil tožeči stranki poslan v odgovor na predhodno prošnjo za dostop do poročila o preiskavi v delu, v katerem je ta prošnja temeljila na uredbah št. 1049/2001 in št. 45/2001. Varuh človekovih pravic je torej ob upoštevanju teh uredb preučil, ali je ECDC pravilno in zadostno obrazložil odločitev o zavrnitvi dostopa javnosti do poročila o preiskavi v celoti zaradi varovanja zasebnega življenja in integritete zadevnih oseb. Torej ni preučil, ali je

mogoče z navedenimi interesi utemeljiti to, da je bil tožeči stranki odobren samo omejen dostop do poročila o preiskavi v okviru uresničevanja njene pravice do vpogleda v spis, zagotovljene s členom 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah.

- 155 Pravica do dobrega upravljanja je določena v členu 41 Listine o temeljnih pravicah, ki je eno od jamstev, ki jih zagotavlja pravni red Unije v upravnih postopkih (glej sodbo z dne 19. septembra 2018, Selimovic/Parlament, T-61/17, neobjavljena, EU:T:2018:565, točka 67 in navedena sodna praksa). Člen 41(2)(b) navedene listine zagotavlja pravico vsake osebe do vpogleda v svoj spis ob spoštovanju legitimnih interesov zaupnosti ter poklicne in poslovne tajnosti. Ta pravica do vpogleda v spis pomeni, da mora zadevna institucija zadevni osebi omogočiti, da preuči vse dokumente v preiskovalnem spisu, ki bi bili lahko pomembni za njeno obrambo (glej sodbo z dne 19. septembra 2018, Selimovic/Parlament, T-61/17, neobjavljena, EU:T:2018:565, točka 78 in navedena sodna praksa).
- 156 Kot je bilo ugotovljeno v točki 129 zgoraj, je prva izpodbijana odločba – v nasprotju s trditvijo ECDC – akt, ki posega v položaj tožeče stranke. Preučiti je torej treba, ali je z drugimi razlogi, ki jih je navedla direktorica v drugi izpodbijani odločbi, katere obrazložitev je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, utemeljena zavrnitev vpogleda v zahtevane dokumente v celoti ali delnega vpogleda vanje.
- 157 ECDC je v odgovor na ukrep procesnega vodstva Splošnega sodišča predložil nezaupno različico poročila o preiskavi, v katero je bil tožeči stranki 12. septembra 2018 omogočen vpogled.
- 158 ECDC je na podlagi pripravljalnega ukrepa predložil tudi zaupno različico poročila o preiskavi, vpogled v katero je bil zavrnjen z drugo izpodbijano odločbo, in druge dokumente, ki jih je direktorica upoštevala v okviru sprejetja prve izpodbijane odločbe. Ti dokumenti so, prvič, prva prošnja tožeče stranke za pomoč, drugič, obrazec z dopolnilnimi informacijami, ki ga je tožeča stranka poslala 14. julija 2017, tretjič, elektronsko sporočilo z dne 17. januarja 2018, ki ga je vodja enote poslal direktorici in v katerem jo je seznanil s svojimi pripombami na osnutek poročila o preiskavi, ki mu je bil predložen, četrto, elektronsko sporočilo z dne 27. julija 2018, ki ga je direktorici poslal preiskovalec v zvezi z dejanskimi napakami, ki naj bi jih vsebovalo poročilo o preiskavi, in, petič, odgovor direktorice z dne 3. avgusta 2018 na to elektronsko sporočilo.
- 159 V zvezi s poročilom o preiskavi, iz besedila dokumentov, ki jih je ECDC predložil Splošnemu sodišču, je razvidno, da je bilo pripravljeno v skladu z merili iz člena 4(8) notranjega izvedbenega pravila ECDC št. 29 o vodenju upravnih preiskav in disciplinskih postopkov. V skladu s to določbo se „[v] poročilu [...] predstavijo zadevna dejstva in okoliščine; v njem se ugotovi, ali so bili upoštevani pravila in postopki, ki se uporabljajo za položaje, ter se ob upoštevanju obteževalnih ali olajševalnih okoliščin opredeli vsakršna individualna odgovornost“. V navedeni določbi je še navedeno, da morajo biti „[k]opije vseh upoštevnih dokumentov [...] in poročil razgovorov priložene poročilu“. Poročilo je bilo v skladu s temi navodili strukturirano v sedem neoštevilčenih razdelkov.
- 160 ECDC je v odgovor na vprašanje, ki mu ga je postavilo Splošno sodišče na obravnavi, pojasnil, da so osebni podatki iz poročila o preiskavi, ki so bili tožeči stranki sporočeni z drugim dopisom z dne 20. junija 2018 na podlagi člena 13 Uredbe št. 45/2001 (glej točko 32 zgoraj), izključno očitki, ki jih je tožeča stranka sama navedla v okviru prve prošnje za pomoč.

- 161 Iz nezaupne različice poročila o preiskavi, ki jo je predložil ECDC, in njegovih pojasnil je razvidno, da je imela tožeča stranka dostop samo do delov tega poročila, v katerih so navedeni njeni lastni očitki, ter do delov, ki vsebujejo splošne preudarke o pravnih določbah, ki se uporabljajo, in načinu, kako je bila preiskava izpeljana. Nasprotno je bil bistveni del navedenega poročila v celoti prikrit. Natančneje, tožeča stranka ni imela dostopa do zadnjih treh razdelkov tega poročila, ki zajemajo, najprej, opis dejstev, prijavljenih v prošnjah za pomoč, ki sta ju vložili tožeča stranka in še eden od članov osebja ECDC, tudi ob upoštevanju zbranih pričanj, vključno z izjavami vodje enote (peti oddelek), dalje, individualne ugotovitve preiskovalca v zvezi z vsako od prošenj za pomoč (šesti razdelek) ter, nazadnje, splošne ugotovitve o preiskavi (sedmi razdelek).
- 162 Razsojeno pa je bilo, da je predložitev izvoda poročila, pripravljenega ob koncu upravne preiskave – po potrebi v nezaupni različici – potrebna glede na načelo dobrega upravljanja, zagotovljeno s členom 41 Listine o temeljnih pravicah, in glede na dolžnost pomoči, ki pomenita, da pristojni organ zadevne osebe obvesti o izidu njihove prošnje za pomoč, še toliko bolj v primeru, če je, tako kot v obravnavani zadevi, v poročilu priznan obstoj psihičnega nasilja (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2019, DQ in drugi/Parlament, T-730/18, EU:T:2019:725, točka 109).
- 163 Vendar, kot poudarja ECDC, pravica do vpogleda v spis ni absolutna. Člen 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah to pravico zagotavlja pod dvema pogojema. Na eni strani ima oseba pravico do vpogleda samo „v svoj spis“. Na drugi strani mora biti vpogled zagotovljen „ob spoštovanju legitimnih interesov zaupnosti ter poklicne in poslovne tajnosti“.
- 164 V zvezi s posledicami, ki jih ima v obravnavani zadevi prvi pogoj, je treba ugotoviti, da se poročilo o preiskavi nanaša ne samo na prvo prošnjo tožeče stranke za pomoč, ampak tudi na tako prošnjo še enega prosilca za pomoč. Poleg tega se je preiskovalec v šestem in sedmem razdelku poročila v zvezi z „obteževalnimi okoliščinami“ skliceval tudi na osebni položaj drugih članov osebja ECDC.
- 165 Tožeča stranka v odgovor na vprašanje v zvezi s tem na obravnavi ni izključila možnosti, da bi lahko imela pravico do vpogleda v dele poročila o preiskavi, ki se nanašajo na položaj tretjih oseb. Vendar je s pravico do vpogleda v spis, na katero se sklicuje, na podlagi člena 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah zagotovljen samo vpogled v spis, ki se nanaša nanjo.
- 166 V zvezi z drugim pogojem, navedenim v točki 163 zgoraj, ki se nanaša na varstvo legitimnih interesov zaupnosti, ki je prav tako zagotovljeno s členom 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah, je bilo razsojeno, da je treba v okviru pritožbe zaradi psihičnega nasilja, razen v posebnih okoliščinah, zagotoviti zaupnost zbranih pričevanj, tudi med sodnim postopkom, ker lahko možnost umika te zaupnosti v fazi sodnega postopka ovira vodenje nevtralnih in objektivnih preiskav, v katerih osebe, pozvane na zaslišanje kot priče, sodelujejo brez zadržkov (glej sodbo z dne 19. septembra 2018, Selimovic/Parlament, T-61/17, neobjavljena, EU:T:2018:565, točka 79 in navedena sodna praksa).
- 167 Vendar v obravnavani zadevi ECDC ni zakril zgolj delov poročila o preiskavi v zvezi s pričanji, ampak je prikril celotno vsebino analize preiskovalca, vključno z njegovimi ugotovitvami o prvi prošnji tožeče stranke za pomoč, česar ni mogoče utemeljiti z varovanjem legitimnih interesov zaupnosti prič in nemotenega poteka preiskav.

- 168 Poleg tega je preiskovalec v poročilu o preiskavi že sprejel ukrepe za zagotovitev anonimnosti prič. Natančneje, osebam, ki so pristale na zaslišanje, je vedno dal možnost podpisa ali nepodpisa poročila o razgovoru z njimi. Informacije, zbrane pri osebah, ki so se odločile, da poročila o svojem zaslišanju ne podpišejo, v poročilu o preiskavi niso bile uporabljene tako, da bi jih bilo mogoče prepoznati. Glede oseb, ki so navedeno poročilo podpisale, njihovo ime, povezano z njihovo izjavo v poročilu o preiskavi, je bilo nadomeščeno s kodo. Pa tudi če bi se bilo treba strinjati s trditvijo ECDC, da te tehnike anonimizacije zaradi velikosti te institucije ni mogoče šteti za zadostno za zavarovanje njihove identitete, bi bilo mogoče predvideti možnost razkritja bistva njihovih pričanj v obliki povzetka ali prikritja nekaterih delov vsebine pričanj (glej v tem smislu sodbo z dne 25. junija 2020, HF/Parlament, C-570/18 P, EU:C:2020:490, točka 66 in navedena sodna praksa). ECDC pa ni predvidel nobene od teh tehnik.
- 169 V zvezi z drugimi dokumenti, navedenimi v točki 158 zgoraj, dostop do katerih je bil z drugo izpodbijano odločbo prav tako zavrjen, je treba ugotoviti, da je prvo prošnjo za pomoč in obrazec z dopolnilnimi informacijami sestavila sama tožeča stranka. Glede elektronskega sporočila, ki ga je vodja enote 17. januarja 2018 poslal direktorici, bi ta morala tožeči stranki ob upoštevanju zaupnosti prič predložiti njegove nezaupne dele, ki so se nanašali na dejstva, prijavljena v njeni prvi prošnji za pomoč. Nazadnje, v zvezi z izmenjavo elektronskih sporočil med direktorico in preiskovalcem je treba ugotoviti, da je potekala med 27. julijem in 3. avgustom 2018, to je po sprejetju prve izpodbijane odločbe, zato s sporno prošnjo za dostop ni zajeta.
- 170 Iz vsega navedenega izhaja, da je edini tožbeni razlog, ki ga navaja tožeča stranka, delno utemeljen.
- 171 Torej je treba drugo izpodbijano odločbo, kakor je bila dopolnjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, razglasiti za nično v delu, v katerem je bil z njo tožeči stranki zavrjen vpogled v nezaupne dele poročila o preiskavi in v elektronsko sporočilo vodje enote z dne 17. januarja 2018, ki so se nanašali nanjo (glej točki 164 in 169 zgoraj).

C. Odškodninski zahtevki

- 172 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj ECDC naloži plačilo odškodnine za nepremoženjsko škodo, ki naj bi jo utrpela, ocenjeno *ex aequo et bono* na 40.000 EUR.
- 173 Tožeča stranka v utemeljitev svojega zahtevka trdi, da ji je to, da ECDC ni v celoti priznal njenega statusa žrtve in zoper vodjo enote ni bila sprejeta nobena disciplinska sankcija, povzročilo nepremoženjsko škodo.
- 174 V zvezi s tem tožeča stranka poudarja, da je bila pet let neprekinjeno izpostavljena zelo veliki napetosti, kar naj bi povzročilo resne zdravstvene težave, ki naj bi se kazale kot tesnoba, težave z arterijskim tlakom in zmanjšanje samozavesti. Zaradi dejstva, da je ECDC v okviru prve izpodbijane odločbe odločil, da vodji enote ne bo naložil nobene disciplinske sankcije, in da ni direktorica po vložitvi njene prve prošnje za pomoč sprejela nobenega zaščitnega ukrepa, naj bi se še okrepil njen občutek, da lahko vodja enote deluje povsem nekaznovano.
- 175 Škoda naj bi se tako še povečala, ker naj bi si direktorica na vse načine prizadevala, da ji ne bi omogočila dostopa do ključnih elementov in dokumentov, na podlagi katerih se je v prvi izpodbijani odločbi izrekla o izidu njene prve prošnje za pomoč. Prav preglednost in jasnost pa naj bi bili nujno potrebni pri poskusu ponovne vzpostavitve zaupanja v to, da delodajalec dejansko zavrača kršitve pravic, priznanih s Kadrovskimi predpisi, tudi kadar je mogoče te kršitve pripisati vodstvenim kadrom.

- 176 Štiri leta, ki so pretekla od začetka ravnanj vodje enote v odnosu do tožeče stranke in vložitev prve prošnje za pomoč, naj bi ob upoštevanju časovnega zamika, potrebnega, da se oseba zave svojega položaja, njene izčrpanosti in izteka roka za podaljšanje njene pogodbe leta 2014 pomenila razumen rok. Tožeča stranka dodaja, da je upravo vsekakor že osebno in prek odbora uslužbencev obvestila o ravnanju vodje enote. Že leta naj bi prosila za pomoč, ne da bi bila resnično slišana in še manj razumljena.
- 177 ECDC trdi, da je vse od vložitev prve prošnje tožeče stranke za pomoč ravnal v skladu s svojo dolžnostjo skrbnega ravnanja in načelom dobrega upravljanja, saj je po prejemu dovoljenja OLAF uvedel upravno preiskavo, sprejel zaščitne ukrepe, priznal psihično nasilje in sprejel odstop vodje enote v interesu službe. Tožeča stranka naj bi se na zelo visoko raven stresa in tesnobe sklicevala šele 2. julija 2018 v okviru svoje pritožbe. ECDC trdi, da bi, če bi bil prej seznanjen s tem, da se tožeča stranka počuti kot žrtev psihičnega nasilja, sprejel ustrezne ukrepe, kot je to storil po vložitvi prve prošnje za pomoč. V zvezi z datumom, ko je bila ta vložena, navaja, da ni trdil, da je zastarala.
- 178 ECDC v zvezi z resničnostjo škode ugovarja, da ni bil predložen noben dokaz, saj ima po njegovem mnenju zdravniško potrdilo, priloženo tožbi, zelo majhno informativno vrednost.
- 179 Nazadnje, dokazati naj ne bi bilo mogoče niti vzročne zveze med domnevno kršitvijo in nepremoženjsko škodo.
- 180 Najprej je treba pojasniti obseg odškodninskega zahtevka tožeče stranke.
- 181 Kot je bilo namreč navedeno v točki 36 zgoraj, so tožeča stranka in še nekaj članov osebja ECDC 11. oktobra 2018 vložili še en odškodninski zahtevek na podlagi člena 90(1) Kadrovske predpise. V okviru tega skupnega zahtevka je tožeča stranka zahtevala 356.400 EUR zaradi premoženjske in nepremoženjske škode, ki naj bi jo utrpela med letoma 2012 in 2018, to je v obdobju, v katerem naj ECDC ne bi zagotavljal ustreznega delovnega okolja in naj bi zavlačeval z odzivom na ravnanje vodje enote. Direktorica je ta zahtevek zavrnila, nato pa sta bili v zvezi z njim zaporedoma vloženi pritožba in tožba pri Splošnem sodišču, evidentirana pod številko T-864/19. Tožeča stranka je na obravnavi pojasnila, da se odškodninski zahtevek, vloženi v okviru te zadeve, razlikuje od tistega iz zadeve T-864/19. Zato ni treba odločati o škodi, ki jo tožeča stranka uveljavlja v zadnjem navedenem zahtevku.
- 182 Iz tožbe je razvidno, da naj bi nepremoženjska škoda, ki jo tožeča stranka uveljavlja v obravnavani zadevi, izhajala iz prve in druge izpodbijane odločbe. Natančneje, tožeča stranka trdi, da je bila s prvo izpodbijano odločbo preiskava končana, ne da bi bil v celoti priznan njen status žrtve in ne da bi bila vodji enote naložena disciplinska sankcija, saj je odstopil. Ta škoda naj bi se še povečala zaradi zavrnitve dostopa do poročila o preiskavi iz druge izpodbijane odločbe.
- 183 Torej tožeča stranka zahteva povračilo nepremoženjske škode, domnevno nastale zaradi nezakonitosti, ki se uveljavljajo v okviru tretjega tožbenega razloga, navedenega v podporo predlogu za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe, in edinega tožbenega razloga, navedenega zoper drugo izpodbijano odločbo.

- 184 Kot je razvidno iz točk 116 in 170 zgoraj, sta bila ta tožbena razloga delno sprejeta. Ugotovljeno je bilo namreč, da na eni strani ECDC po pripravi poročila o preiskavi ni v celoti ugotovil dejstev in tožeča stranka ni obvestil o nadaljnjih postopkih v zvezi z njeno prvo prošnjo za pomoč, s čimer je kršil člen 24 Kadrovskih predpisov. Na drugi strani omejen vpogled v poročilo o preiskavi, ki je bil omogočen tožeči stranki, ni bil v skladu s členom 41(2)(b) Listine o temeljnih pravicah.
- 185 V skladu z ustaljeno sodno prakso je razglasitev ničnosti nezakonitega akta sama po sebi primerno in načeloma zadostno povračilo nepremoženjske škode, ki jo je ta akt lahko povzročil. Vendar tako ne more biti, če tožeča stranka dokaže, da je utrpela nepremoženjsko škodo, ki jo je mogoče ločiti od nezakonnosti, na kateri temelji razglasitev ničnosti, in je ni mogoče v celoti povrniti s to razglasitvijo ničnosti (glej sodbo z dne 13. julija 2018, Curto/Parlament, T-275/17, EU:T:2018:479, točka 114 in navedena sodna praksa).
- 186 Tako je, prvič, kadar akt, ki je bil razglašen za ničn, vsebuje izrecno negativno oceno sposobnosti tožeče stranke, ki bi ji lahko škodila, drugič, kadar je storjena nepravilnost posebej resna in, tretjič, kadar je razglasitvi ničnosti odvzet polni učinek ter tako ne more sama pomeniti primernega in zadostnega povračila za vso nepremoženjsko škodo, povzročeno z izpodbijanim aktom (glej sodbo z dne 23. oktobra 2012, Strack/Komisija, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, točka 128 in navedena sodna praksa).
- 187 Iz sodne prakse je še razvidno, da zaradi nepremoženjske narave zatrjevane škode še ni mogoče prevaliti dokaznega bremena glede dokazovanja obstoja in obsega škode, ki ga nosi tožeča stranka. Odgovornost Unije se namreč vzpostavi le, če je tožeči stranki uspelo dokazati resničnost njene škode (glej sodbo z dne 29. aprila 2015, CC/Parlament, T-457/13 P, EU:T:2015:240, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 188 V obravnavani zadevi tožeča stranka ni dokazala obstoja nepremoženjske škode, ki bi jo bilo mogoče ločiti od nezakonnosti, na katerih temelji razglasitev ničnosti prve in druge izpodbijane odločbe, in ki je ne bi bilo mogoče v celoti povrniti s to razglasitvijo ničnosti. Na obravnavi je v zvezi s tem zgolj ponovila trditev, da je vodja enote ostal nekaznovan ter da njena tesnoba in trpljenje ostajata resnična, zlasti po vsem trudu, ki ga je morala vložiti v to, da ji je bil dovoljen dostop do tistega, kar je zanj bistveno, torej poročila o preiskavi. Vendar tožeča stranka ni navedla razlogov, iz katerih te škode ne bi bilo mogoče povrniti z razglasitvijo ničnosti prve in druge izpodbijane odločbe.
- 189 Glede na navedeno je treba odškodninski zahtevek zaradi nepremoženjske škode, ki naj bi bila povzročena zaradi teh odločb, zavrniti.

IV. Stroški

- 190 V skladu s členom 134(3) Poslovnika vsaka stranka, če uspe samo deloma, nosi svoje stroške. Vendar lahko Splošno sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.
- 191 V obravnavani zadevi je treba na podlagi te določbe odločiti, da ECDC poleg svojih stroškov nosi tri četrtine stroškov tožeče stranke in da ta nosi četrtino svojih stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat)

razsodilo:

- 1. Odločba Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) z dne 18. maja 2018, sprejeta kot odgovor na prošnjo za pomoč, ki jo je oseba AI vložila 20. maja 2017, se razglasi za nično.**
- 2. Odločba ECDC z dne 20. junija 2018 se razglasi za nično v delu, v katerem je osebi AI zavrnen dostop do nezaupnih delov poročila o preiskavi, ki se nanašajo nanjo, pripravljenega v zvezi z njeno prošnjo za pomoč z dne 20. junija 2017, in do elektronskega sporočila osebe A z dne 17. januarja 2018.**
- 3. Odločba ECDC z dne 26. oktobra 2018 o zavrnitvi pritožbe osebe AI z dne 2. julija 2018 se razglasi za nično.**
- 4. Odškodninski zahtevek se zavrne.**
- 5. ECDC nosi poleg svojih stroškov še tri četrtine stroškov, ki so nastali osebi AI.**
- 6. Oseba AI nosi četrtino svojih stroškov.**

da Silva Passos

Truchot

Sampol Pucurull

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 14. julija 2021.

Podpisi